

Montreālas Latviešu
Biedrības
ZIŅOTĀJS

ISSN 0227 - 2423

1997. GADA JANVĀRIS

MONTREALA, KVEBEKĀ

48. GADA GĀJUMS

NR. 1. (574.)

Melburnas
latviešu biedrības
BIBLIOTĒKA

1997

JAUNAJĀ GADĀ IEEJOT

Atskatoties, jāsaka, ka 1996. gads mūsu mazajai Latvijai Montrealā bijis itin labs. Sabiedriskās dzīves pārkārtojumi nākuši un gājuši, dažkārt griezušies uz labo pusi. Nenovēršamās lietas nav bijušas jaunākas, kā citus gadus pirms šā. Par visu to varam būt pateicīgi.

Sevišķi uzsakāma mūsu ev.-lut. Trisvienības draudzes darbība. Pateicoties māc. Rasmai Caunei, jūtam draudzes atdzimšanu jaunā vienībā. Tā ir dzīva draudze, kurā nule pulcējas visas paaudzes. Lūgsim Dievu, lai tas tā turpinātos 1997. gadā! Un paši rūpēsimies, lai tas tā arī būtu. Draudze nav aizmirsusi savas māsu draudzes Latvijā, un tās darbinieki aktīvi piedalījušies Baznīcas kopējā darba veidošanā. Tas ir nozīmīgi un nepieciešami. Sava vieta draudzē ir tās apkārtrakstam Draudzes Ziņas, kas tieši aizvadītajā gadā izveidojušās par glītu un ziņām bagātu mazās preses izdevumu. Dievnāmā redzam bērņus un tie nāk līdz vecākiem un vecvecākiem pie altāra saņemt Dieva svētību. Vienkārši skaisti. Ari bērņiem ir jāieaug baznīcā. Nedrīkstam par zemu novērtēt viņu inteligenci. Atjautīgi, pa laikam, pielietojot dievkalpojuma angļu un franču valodas, draudzes mācītāja panākusi, ka tajos piedalās jaukto laulību locekļi. Mums šādas pārmaiņas jāpieņem un jāveicina.

Sevišķi atplaukušas aktivitātes draudzes nekustamajā īpašumā Sarkanās (Rive Rouge) upes krastos - Tērvetē. Tā uzturēšana šobrīd vairs nerādās būt problēma, kā tas šķita pirms pāris gadiem. Vēl nav atrisinājies caurbraucamā ceļa jautājums, ko atsavināt vēlas vietējā pašvaldība. Tērvete kļuvusi arī par tikšanās vietu ar Otavas latviešu saimi tīri plašākā nozīmē - te tagad satiekas abu pilsētu draudzes, DV, jaunatne un pensionāru saimes. Vairākas otaviešu ģimenes kļuvušas Tērvetes māju īpašnieces. Tādēļ varam paredzēt vēl ciešāku sadarbību otaviešu, montrealiešu un tērvetiešu starpā.

DV Montrealas nodaļas saime aktīvi turpinājusi savu palīdzības darbu Latvijā, nosūtot divas palīdzības saiņu tvertnes - vienu pavasarī, otru rudenī. Mūsu sabiedrība bijusi sevišķi atsaucīga tās gadskārtējās ziedojumu vākšanas akcijās. Pārmaiņas notikušas DV augstākā vadībā, kur par globālo priekšnieku ievēlēts Varimants Plūdons, līdzšinējais Kanadas zemes valdes priekšnieks. Nodaļas nesavtīgais darbs, nav šaubu, turpināsies Jaunajā gadā. Reizē ceram, ka aprims nemiers dažādo DV novirzienu starpā, jo tas būtībā neko labu nerada. Palīdzības darbs būs nodaļas veicamā centrā arī Jaunajā gadā. Tai arī nopietni jādomā, kā savās darbinieku rindās iesaistīt vidējās un jaunās paaudzes dalībniekus, lai tie varētu pārņemt šo nozīmīgo darba lāuku mūsu sabiedrībā. Un sevišķs ieguvums būtu, ja šie cilvēki nāktu no tās mūsu sabiedrības daļas, kas līdz šim stāvējusi malā. Palīdzība latviešu tautai un valstij taču ir katra latvieša interesēs.

Sabiedriski rosīgākā no mūsu sabiedriskām vienībām ir pensionāru apvienība, kas pulcina savās sanāksmēs visbiežāk un visvairāk dalībnieku. Tajās netrūkst amatrisku kultūralu sniegumu, kā referātu, deklamāciju un dziedāšanas, kas labi iederās patreizējos dzīves apstākļos. Tajās izveidojušās īpašas tradīcijas, kā ik mēnesi dzimušo dzimšanas dienu publiska atzīmēšana un citas. Varam patiesi priecāties, ka gars šē ir možs. Ja visi mūsu sabiedrības locekļi, kas iegājuši pensijas gados, atbalstītu šo vienreizējo biedrību, tad tā būtu viena no tām, kurai Latviešu centrs kļūtu par mazs, kā to pierādīja tikko aizvadītais tās gadskārtējais Ziemsvētku eglītes sarīkojums. To pašu gaidīsim arī turpmāk. Un varbūt sagaidīsim kaut ko

vēl vairāk. Savā laikā pensionāri rīkoja mākslas skates. Vai nebūtu pienācis laiks izmēģināt atkal?

Sabiedriskais centrs arvien ir visu mūsu lielāko pasākumu mājvieta, kurā valda sirsnība un ģimeniska gaisotne. Maz vairs ir tādu pasākumu, kas notiek ārpus tā. Vaidibā notikušas lielākas pārmaiņas, bet tās nav kavējušas sekmīgu darbību. Drīz vien tā pāries daudzu jauno rokās, un tas ir labi, jo katrā darbā ir jāieaug, lai izjustu tā vērtību. Viens no lielākajiem saimnieciskiem pasākumiem mūsu sabiedrībā noticis tieši šeit - centram tagad ir savs celtnis no pirmā uz otro stāvu. Tas ir vērtīgs ieguvums, ko ar pateicību izmanto vecākie mūsu sabiedrības locekļi un tie, kam ir pārvietošanās grūtības. Tā īstenošana lieku reizi apstiprinājusi, cik atsaucīga ir mūsu sabiedrība nopietniem pasākumiem. Varbūt, ka Jaunajā gadā centrs piedzīvos vienu otru jaunu pasākumu, kas vēl vairāk apstiprinās tā lielo nozīmi mūsu vidē.

Pavisam gaišu ainu pauž Montrealas latviešu skola, kurai pirms daudziem gadiem viens otrs tik ilgu mūžu nepavisam nevarēja pielaist. Tā pastāv, pateicoties vecāku uzņēmībai, un dod itin visai mūsu sabiedrībai tik ļoti nepieciešamo atjaunošanos iespēju. Vairums esam priecīgi, ka tā veic latviskās audzināšanas darbu un blakus tam sagādā iespēju bērņiem piedalīties sabiedrībā ar priekšnesumiem valsts svētkos un Ziemsvētku eglītēs. Skolā atkal ir ticības mācības stundas. Te aug mūsu sabiedrības nākotnes darbinieki un vadītāji. Skolas uzturēšana ir viens no mūsu sabiedrības lielākajiem pienākumiem.

Mazliet iestrēdzis ir Montrealas latviešu organizāciju padomes darbs. Tam iemesls ir vienkāršs, nav vairs tās vajadzības un intereses, kāda bija agrāk. Tomēr arī šeit ir iespējas. Varbūt, ka visas mūsu laicīgās organizācijas kopā varētu pāris reizes gadā rīkot kopējas maltīšu pēcpusdienas, kādas notiek Toronto, pievienojot tām pa referātam vai cita veida kultūralam sniegumam. Ienākumus no šādi kopēji rīkotām pusdienām varētu izmantot sabiedrisko palīdzības saiņu nosūtīšanai vai kādam kultūralam pasākumam Latvijā. Padomes dalībniecēm - draudzēm un organizācijām būtu jāatceras, ka tā ir vieta, kur veidojami kopējie pasākumi, kas nebūtu jāuzdod, bet gan jāmeklē un jāveido visai sabiedrībai par svētību. Nevajadzētu apmierināties tikai ar valsts svētku sarīkošanu.

Mums vairs palikusi tikai viena kultūrala vienība - jauktais koris ATBALSS, kurā piedalās pāris desmit dziedātājas un dziedātāju, diriģentu Andra Gūtmaņa un Andreja Vitola vadībā. Koris kuplina sabiedriskos sarīkojumus. Pie tā pēc vajadzības izveidojas arī dažādi ansambļi, no kuriem viens šobrīd itin bieži piedalās Ev.-lut. Trisvienības draudzes dievkalpojumos un kas kuplina citus sarīkojumus vai atceres. Korā dalībnieki piedalījās aizvadītajos Dziesmu svētkos Toronto. Tajos viens no virsdiriģentiem bija Andris Gūtmanis. Vēlēsim koristiem un diriģentiem dziedāšanas prieku un tikpat sekmīgu darbību kā līdz šim. Ja nu kādam, kam ir balss, būtu vēlēšanās dziedāt, ejiet pulkā. Koris ap saviem ansambļiem varētu pulcināt nedaudzos mūziķus, kādi ir mūsu vidē, un it sevišķi jaunos, kurus visus nebūt neesam apzinājuši.

Savu iespēju robežās darbojas katoļu draudze. Dievkalpojumi notiek Notre Dame bazīlikas Jēzus Sv. Sirds kaplīcā un ik gada sākumā tās sabiedriskās telpās draudze rīko Ziemsvētku eglīti, kurā ir priekšnesumi un kurā dāmu komiteja rīko lotereju un izlozi. Tajā kupli piedalās arī pārējie mūsu saimeis locekļi, liecinot par teicamo sadarbību. Tai grūtības rada vadības izraudzīšana, un tai vairs nav sava latviešu priesterā. Garīdznieka pienākumus veic vietējie katoļu priesteri. Draudzei ir teicamas attiecī-

bas ar vietējiem franču garīdzniekiem un katoļu baznīcas vadību.

Kluss, bet nopietns ir mūsu kredītsabiedrības darbs. Tajā uz ļoti izdevīgiem noteikumiem var noguldīt un aizņemties naudu. Tās darbinieki savus pienākumus veic bez sevišķas uzslavas, bez plašākas redzamības. Sava banka mums ļoti vajadzīga un tās uzturēšana turpināma Jaunajā gadā. Vairākas mūsu sabiedriskās organizācijas arī piedalās tās uzturēšanā, noguldot un pat aizņemoties naudu savām vajadzībām. Apsveicami.

Tērvetes īpašnieku apvienība kārto savas iekšējās lietas un atbalsta notikumus šajā, galvenokārt, vasaras apmetnē, kurā ievērojamu vietu ieņem mūsu Tērvetes bērnu vasaras nometne, kurai slava tālu aiz Tērvetes un Montrealas robežām. Nometnes vadība ir vidējās un jaunās paaudzes rokās. Tajā arvien nometņotāju ir arvien pilna nometne. Visus gribētājus tā nespēj uzņemt. Šī ir otra vieta, kur veidojas un vasaras priekus bauda mūsu bērni un jaunatne. Tās sekmīgu darbošanos daļēji apdraud vietējās pašvaldības vēlme pārvērst Tērvetes ceļu par publisku caurbrauktuvi.

Savā piecdesmitajā darbības gadā ieiet Montrealas latviešu biedrība, kas ir otrā vecākā latviešu organizācija Kanādā (dibināta 1948. gada 4. janvārī), ko veidoja pēc II pasaules kara ieceļojušie latvieši. Daudzi no tiem, Montrealu atstājuši, kļuva aktīvi citu vienību darbinieki jaunajās dzīves vietās Kanādā un ASV. No tās izaugušas gandrīz visas mūsu pārējās sabiedriskās vienības. Šeit jāpateicas tiem agrīniem biedrības darbiniekiem, kuriem, tik tiešām, bijis plašs skats. Pēdējos gados biedrības darbs rosījies ap pāris gadskārtējiem pasākumiem, kā Aprīļa joks, gada svētkiem un Mājas cepumu tirdziņu. Laiku pa laikam, tā sarīko kādu kultūrlu sarīkojumu. Biedrība aktīvi piedalās arī Latviešu Nacionālā Apvienībā Kanādā, sūtot tās padomē savu padomes locekli (Šādu iespēju kādreiz izmantoja vietējā DV nodaļa. Tā ir pieejama arī citām vienībām, kurām ir 40 LNAK dalībnieki, kas savus maksājumus kārto caur tām.). Iepriecina, ka biedrības vadībā un biedru saimē netrūkst vidējās un jaunās paaudzes pārstāvju. Biedrībai būs jāgatavojas nozīmīgiem 50 gadu pastāvēšanas svētkiem, kas notiks 1998. gadā. Tas prasīs daudz pūļu un izdomas. Ir iecerēts izdot Montrealas latviešu sabiedrības īsu vēsturi. Tas nebūs iespējams, ja talkā nenāks plašākā sabiedrība.

Vēl arvien nozīmīgs ir Montrealas latviešu biedrības izdots mazās preses izdevums MLB Ziņotājs, ko lasa visā pasaulē un it sevišķi Latvijā. Aizvadītā gadā tas zaudēja divi lielus milžus savā līdzstrādnieku saimē - Kārli Krūmiņu-Osānu un goda biedri, ilggadīgo vāku darinātāju - tēlnieku, gleznotāju, keramiķi un citādi izdarīgu cilvēku Ludvigu (Ludi, kā mēs viņu parasti uzrunājam) Kalniņu. Viņus praktiski atvietot ir neiespējami, jo turpmākie viņu atvietotāji nāks ar savām pieejām un pieredzi. Jācer, ka viņiem netrūks spēka un gribas ilggadīgam darbam. Izdevums ir vecākais latviešu preses izdevums, kas vēl pastāv, Kanādā. Tas 7. aprīlī uzsāks savu 49. gada gājumu. Tas ir ievērojams ceļa posms. Patlaban tā iznākšana ir nodrošināta, bet situācija varētu strauji mainīties dažādu apstākļu dēļ. Tāpēc izdevējam - Montrealas latviešu biedrībai jāsaņem apsvērt varbūtējās iespējas negaidītām pārmaiņām.

Montrealai ir arī savs saimnieciskais pasākums - akciju sabiedrība "Bebri", kuras galvenais darbības lauks ir šodienas Latvija. Tās biedri regulāri tiekas ik mēneša sanāksmēs un ir ieguldījuši pasākumā itin prāvus līdzekļus. Apbrīnojama ir vadības uzņēmība rīkoties un neuzdot. Ie-

spējams, ka Jaunajā gadā sabiedrība piedzīvos gaišākas dienas un sekmīgākus rezultātus.

Ja savā laikā Montrealā aktīvi darbojās Baltiešu Federācijas Kanādā Montrealas nodaļa, arī tās darbība ir apstājusī. Pat nenotiek vairs kopējā Aizvesto piemiņas atzīmēšana. Ar neatkarības atjaunošanu visās 3 valstīs, sadarbībai vairs nav bijis tas spēks, kā agrāk. Tagad apmierināties ar savstarpējiem apsveikumiem valsts svētkos un daļēju piedalīšanos Baltiešu vakarā Otavā.

Toties nu jau vairākus gadus darbojas Montrealas Baltiešu pastmarku klubs, kas vairākus gadus rīkojis savas izstādes ar plašāku vietējo filatēlistu piedalīšanos. Pulciņš ir mazs un to apdraud dalībnieku nevēla un citi pienākumi. Klubs sastāv Kvebekas filatēlistu apvienībā.

Montrealā vadības atrodas 2 plašākām latviešu vispārējām organizācijām, kurām ievērojama vieta mūsu globālos pasākumos.

Kā pirmā jāpiemin Latviešu Inženieru Apvienība (LIA). Tās darbība arī ļoti vērsta uz Latviju. Tā izdod plašāk pazīstamu izdevumu "Technikas Apskats". Tā 130. numurs aizkavējies, bet izdevēji cer to sagatavot turpmākajās nedēļās. Šeit gaidāma pārmaiņa. Aiznākošā numura iznākšanu, sagaidāms, uzņemsies Latvijas Zinātņu Apvienība. Tas, šķiet, apsveicami, lai gan žēl, ka tik ilggadīgs un nopietns izdevums vairs neiznāks mūsu vidū, kur tam bija noteiktas tradīcijas un uzcītīga darbinieku saime. Lai ki mainās, un tiem ir jāpielāgojas.

Otrā ir Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku padome, kas savā laikā sarīkoja 6 jaunatnes dziesmu svētkus un 3 mūzikas nometnes Orfordā. Pēc tam sarīkotas 2 citas mūzikas nometnes Latvijā - Jaungulbenē un Ogrē. 1998. gadā Ogrē paredzēta trešā. Padomes darbība ir ievērojami mainījusies, bet nav kļuvusi maznozīmīgāka. Nometnes Latvijā guvušas teicamas atsaucsmes. Un šobrīd tai jāsarauģa līdzekļi un lektori ārzemēs, lai trešā nometne ne tikai notiktu, bet augtu savā nozīmē, lai tā kļūtu par nopietnu Latvijas kultūras dzīves rosinātāju.

Apsīkošo vienību sarakstā, diemžēl, šobrīd ir vairākas. Nozīmīgākā no tām ir tautas deju vienība Ačkups, kurai trūkst zēnu. Jaunajā gadā tai vajadzētu atzīmēt savu 35 gadu pastāvēšanu. Šo izdevību nevajadzētu laist garām. Palīdzīgi te varbūt varētu būt "vecie" ačkupieši, un salīdzinājums varētu notikt Tērvetē, pieaicinot arī otaviešus.

Neviena publiska sanāksme nav notikusi D.D.S. Burtinieku draudzei un Austras puduram, Korporāciju kopai un Inženieru un tehniķu kopai. Un ja tā, tad nav ko par tām teikt. Vai tās 1997. gadā varēs savu darbību atjaunot, ir atkarīgs no cilvēkiem, kas tās veidojuši un uzturējuši un varētu uzturēt.

Kā redzams, aktivitāšu mūsu sabiedrībā aizvadītajā gadā nav trūcis un jaunais gads visumā sola to pašu, lai gan demogrāfiskie cipari sāk veidot arvien lielāku draudu. It sevišķi mazajiem pasākumiem, bet no tā nav pasargāts neviens lielais. To varam atsvērt tikai ar darbu, jaunu pieeju meklēšanu un citu sabiedrības locekļu iesaistišanu kopējā darbā. Iespēju ir daudz. Nav šaubu, ka viens otrs risinājums izsauks izbrīnu, pat neapmierinātību, bet tā ir dzīves neatņemama daļa, jo nekas nestāv uz vietas. Viss pārmainās. Jautājums ir tikai viens - vai esam šīm pārmaiņām sagatavoti?

Nobeigumā minēsim dažas lietas, kas veicamas un kurās var piedalīties ikviens, neatkarīgi no savas politikas, sabiedriskas, reliģiskas un personīgās pārliecības:

Mēs katrs varam uzrakstīt, ierunāt skaņu lentā savu dzīves stāstu. Ja ne tikai sev, bet savai ģimenei un arī sabiedrības vēsturei. Cik daudziem no mums modernajā

saziņu laikmetā nav saglabātas mūžībā aizgājušo balsis? Ko zinām par viņu dzīves gaitām? Dažkārt mums trūkst jeb kādu viņu nekrologam.

Mēs katrs varam piedalīties kultūrālo vērtību apzināšanā un nodošanā nākamajām paaudzēm. Cik bieži tās nenotiek nepareizās rokās vai vienkārši tiek iznīcinātas, jo neesam šim jautājumam piegriezuši vajadzīgo uzmanību.

Mēs drīkstam un varam apsvērt novēlējumus dzīvājiem savā nāves gadījumā.

Mums būtu jāuzraksta Montrealas latviešu sadzīves vēsture pēdējos 50 gados. Daudz kas ir nokavēts, bet tas nenozīmē, ka darbu nevajadzētu paveikt. Te palīdzīgi varētu būt gandrīz visi. Nav jau jābūt rakstītājam, lai to veiktu. Daudz ko dotu informācija un objekti, kas glabājas kaut kur pagrabos vai bēniņos.

Un mums visiem jārūpējas, lai mūsu mazā Latvija pastāvētu, kamēr vien un cik ilgi tas iespējams, jo tikai tā mēs paši dzīvosim kā latvieši un varēsim palīdzēt latviešu tautai un Latvijai. To mēs varētu vēlēties, jaunajā gadā iejot. Par cik to īstenosim, viss tas ir atkarīgs tikai no mums pašiem. □

Lolita Gulbe

Rīga,

kā māte,

izstiepusi roku -

tu man stāvi

aiz muguras

un neļauj

aizklist par tālu.

Tavi torņi šodien ir klusi.

Kāds izskanējis zvans

atbalsojas mani

un piesien mani

pie Daugavas krasta,

pie taviem vārtiem

un mana pēda

ieguļas pareizi

taisni tādā pēdā

ko pirms gadu simtiem

iemina manas māsas.

Pelēks lietuss mākonis

kā pelēks lakats

uzmests tavos plecās

un mēs abas

noslaukam asaras

viņa tūrī.

Mīlestības asaras.

SKATS LATVIJAS UN ĀRZEMJU LATVIEŠU DZĪVĒS

ASV valsts svētkus vairākās vietās ar svētku runu kuplināja Latvijas 6. Saeimas (TB) deputāts Prof. Dr. Jānis Priedkalns no Austrālijas. St. Pētersburgā, Floridā, viņu 18. novembri intervēja Jānis Popemeckis.

Vai variet mazliet pastāstīt par savām dzīves gaitām?

Esmu dzimis 1934. gadā un bērnību pavadījis Valmierā. 1944. g. kopā ar ģimeni devamies bēgļu gaitās uz Vāciju, no kurienes 1949. g. emigrējām uz Austrāliju. Tur tad sākās manas izglītības gaitas Sidnejas universitātē, bet skološanās mani tālāk aizveda uz ASV un Angliju.. Kā mācības spēks esmu darbojies arī Francijā, biju viesprofessors daudzās aizjūras universitātēs. Esmu publicējis ap 60 zinātnisku darbu. Mana dzīves vieta Adelaidē, Austrālijā,

bet daudz laika esmu pavadījis ārzemēs. Mani vienmēr interesējusi trimdas sabiedriskā un nacionālpolitiskā dzīve, kur aktīvi darbojos vairākās organizācijās. Savā ģimenē kopā ar sievu Sarmu esam izaudzējuši sešus latviski runājošus bērnus. Tagad nu esmu Latvijā kā 6. Saeimas deputāts, pārstāvot Tēvzemei un Brīvībai frakciju.

Kas tiek darīts, lai mēģinātu ārzemēs dzīvojošiem latviešiem atvieglot iespēju atgriezties Latvijā?

Diemžēl, te ir vesela rinda ar nepārvaramām grūtībām, kas vieglākas varbūt atsevišķām cilvēku grupām. Tās pārvaramas jauniem cilvēkiem, kas ir elastīgi iedzīvoties jaunos apstākļos, kuriem ir pietiekošas latviešu valodas zināšanas un kuriem ir kautkāds ienākumu avots. Es zinu daudzus divdesmitgadniekus no rietumiem, kas strādā ārzemju firmās Latvijā, pelna labi un kuriem Latvija patīk. Tie parasti ir jaunieši, kas gājuši cauri latviešu skolu sistēmai ārzemēs. Otra grupa ir mazliet vecāki, kas saistījušies darbā lielā mērā caur rietumu firmām. Politikā no rietumiem darbojās tikai nedaudzi. Veciem cilvēkiem, kas varētu veidot trešo grupu, atgriešanos Latvijā apgrūtina bažas par medicīnisko aprūpi. Lielā mērā šīs bažas ne vienmēr ir pamatotas, jo tomēr arī Latvijā tagad pastāv iespēja apdrošināt veselību. Latvijā ir labas klinikas, tikai jāzina, kur viņas ir - Stradiņos, ēbreju slimnīcā un citur. Tāpat zāles ir iespējams iegādāties par naudu. Veciem cilvēkiem būtu ieteicams pārbaudīt veselības aprūpes vietas Latvijā. Var gadīties, ka daudzi no viņiem varētu tur dzīvot un izlietot savas ārzemju pensijas. Tai pašā laikā es arī zinu piemērus, kas uz Latviju aizbraukuši un atgriezušies atpakaļ ārzemēs, jo nav spējuši iedzīvoties. Arī viņu pensijas bieži vien apliktas ar nodokļiem abos galos.

Daudz bērnu Latvijā neapmeklē skolas dažādu iemeslu dēļ. Nevienš, šķiet, lāga nezin, cik daudzi neapmeklē skolas, un nezin, kam būtu jāiet skolā. Vai iestādes kaut ko dara, lai viņus sameklētu?

Tā ir ļoti bēdīga situācija, bet tas ir fakts. Te ir ļoti daudz bērnu, kurus jaunajās pārmaiņās vecāki vienkārši nesūta skolā. Varētu būt, ka vecāki vienkārši saka, tas ir tīrs līdzekļu trūkums. Manuprāt, tur ir arī citas sabiedriskas problēmas, kā vecāku motivācijas trūkums, varbūt alkoholisms daudzos gadījumos ir pamatā, ka bērni neiet skolā. Es domāju, ja jau vecāki ļoti gribētu, tad arī trūcīgās ģimenes varētu savus bērnus skolā aizsūtīt. Nākotnē būs jāveidojas skolu autobusu sistēmai, kas lauku bērnus provincē varēs savākt un aizvest uz skolu, kā tas ir rietumos. Ierobežotā mērā tagad bērni ar vietējo transportu brauc uz skoliņu un vakaros atkal varbūt ilgu laiku pavada atpakaļceļā.

Skolotāju algas ir tik zemas, ka daudzi spējīgākie skolotāji sameklē darbu citur. Kas audzinās mūsu nākošo paaudzi?

To ir grūti pateikt, ka visi tie, kas sameklē darbu citur, ir tie labākie. Ir ļoti daudz labu skolotāju, kas paliek. Dažiem motivācija ir tik augstā līmenī, ka viņi uzskata, ka tas ir viņu dzīves mērķis būt par labu skolotāju. Otra problēma ir tā, ka daudzas komunistu laika mācību grāmatas vēl nav atvītotas. Tādēļ skolotājiem bieži jācinās ar nepareiziem informācijas avotiem.

Latvijā patriotisms ne skolās, ne organizācijās netiek audzināts. Kas te būtu darāms?

Es domāju, ka, tiešām, varētu spert konkrētus soļus patriotiskajā audzināšanā. Pats esmu dalībnieks kādā izglītības ministrijas darba grupā. Mēs braucam pašreiz pa skolām ievākt informāciju par to, cik daudz, jeb cik maz skolās zin par mūsu nacionālām svināmdienām, himnu,

ģērboni, valsts vēstures faktiem. Es domāju, ka patriotiskā audzināšanā laiks kaut ko darīt un ir laiks darīt vairāk. Diemžēl, valsti vēl valda tāds vispārējs cinisks noskaņojums, ka, galvenokārt, jānodarbojas ar ekonomiskām problēmām un ka tādām lietām vēl laiks diezgan. Es nedomāju, ka šādu audzināšanu vajadzētu atlikt. To vajadzētu realizēt jau tagad.

Kāda ir patriotisma situācija armijā?

Patriotiskā audzināšana ietver arī attieksmi pret valsts militāro dienestu, obligāto dienestu. Tā, diemžēl, ir ļoti bēdīga Latvijā, it sevišķi studentu vidū. Ja students var iziet Saeimas priekšā un jautāt ar plakātu, vai es izskatos pēc idiota, ja man jādien Latvijas armijā, tas ir jau apvainojums ne tikai Latvijas valstij, Latvijas armijai, bet arī apvainojums viņa paša draugiem un biedriem no ģimenēm, kas nav studenti, bet kuņiem ir jāiet dienēt. Vai tad viņš visus savus draugus, kuņiem nebija iespēja kļūt par studentiem, uzskata tik zemā līmenī? Tā ir ļoti brutāla attieksme vienam sabiedrības slānim pret otru. Studentiem bieži ļoti īsā laikā izveidojas augsts arogances un iedomības līmenis. Tā runāt par nestudentiem, par viņa paša vecuma skolas biedriem, kuņiem armijā jādien, ka viņš izskatās pēc stulbeņa, ka viņam arī tur būtu jāiet, jau ir grūti saprotams.

Ko mums vajadzētu sevišķi uzsvērt rietumzemēs dzīvojošiem?

Mums ir varbūt daudz smagu socioloģisku problēmu. Tām mums būtu jāizaug cauri, bet tas prasis laiku, varbūt pat veselu paaudzi. Tai pašā laikā mums nebūtu jākavējas ar ekonomiskiem risinājumiem, pie kuņiem mēs ārzemēs varētu piestrādāt. Es nedomāju, ka mēs ne vienmēr Latvijai visvairāk palīdzētu, ja mēs tieši atgriežamies Latvijā. Atkarībā no tā, kā kuņš kādā darbā var būt lietderīgs. Te mēs runājam par lietderību. Lietderība ir tāda, ja vienam ir labs amats ārzemēs, viņam ir sevišķi kontakti ar rietumu politiķiem vai tirgziņiem (biznismieņiem), rūpniekiem, tad viņš būtu lietderīgs tieši ārzemēs. Tāds latvietis var ierosināt šo firmu ieguldījumus Latvijā un citās Baltijas valstīs un tādā veidā stiprināt šīs valstis. Otrs, varbūt, var būt lietderīgāks aizbraucot un dzīvojot Latvijā, bet tā tas nav visos gadījumos. Es nedomāju, ka rietumu latviešiem vajadzētu atstāt atbildīgas vietas kaut kāda veida emocionālu pārdzīvojumu dēļ pārceļoties uz Latviju. Mēs varam būt lietderīgi draugi ārzemēs. Vēsturiski daudzām tautām varējušas palīdzēt mazas kolonijas ārzemēs.

Šķiet, Jūs esat tīri labi jau iejutušies Latvijā, ieskaitot politisko dzīvi, vai domājat kandidēt arī 7. Saeimā?

Tas ir iespējams. Jā, man ir jāredz, kā veidojas partiju konstelācija, kuņas partijas apvienojas. Mēs pašlaik Tēvzemē un Brīvībā mēģinām apvienoties ar Latvijas Nacionālo Neatkarības Kustību, iespējams arī ar Kristīgajiem Demokrātiem nacionālajā blokā, nacionālajā spārnā. Ceru, ka tas istenosies. Varbūt notiks arī konsolidācija socialistiskajā spārnā. Tas varētu būt nākotnes attīstības virziens. Es personīgi esmu iejuties Latvijā un arī mana meita te dzīvo. Es savā Saeimas darbā jutos lietderīgs arī tādēļ, ka esmu Latvijas parlamenta pārstāvis Eiropas padomē un iznāk likt lietā manas angļu, franču un vācu valodas zināšanas. Tā mana darbība ir itin aktīva. Es jūtu, ka varu Latvijas vārdā un labā kautko darīt.

Kāds ir Jūsu vērtējums par rietumu un Latvijas latviešiem?

Ārzemju latviešiem un Latvijas latviešiem ir jāpārvar sarūgtinājumi, kas ir izvērtušies pēdējos piecos gados. Mentalitāte Latvijā ir izaugusi okupācijas gados, kur gari-

gajā dzīvē varētu būt arī ievainojumi. Var tāpat uzskatīt, ka arī rietumu sabiedrībā ir ipatnības, ar kuņām mēs stipri atšķiramies no Latvijas latviešiem, un tādēļ arī bijuši daudzi pārpratumi. Palīdzības darbs nav vienmēr bijis tāds, kas ir pozitīvi uztverts. Rīgā, savukārt, ir daudz cilvēku, kas staigā daudz labāk ģērbusies nekā tautieši Amerikā vai Austrālijā. Latviešiem ir laba gaume, tie piegriež sevišķu uzmanību savam izskatam. Arī šini ziņā mēs varam viens no otra mācīties. Pagātnes pārpratumi ir jāaizmirst. Cik nu mūsu organizāciju budžeti atļauj, dosim arī turpmāk savus 10 procentus Latvijai labdarības mērķiem. Nejūtīsimies, ka mēs tādēļ esam pārāki, ja esam turīgāki. Latvijā dažkārt bagātības ir grūti izsekot, kā tās ir savāktas, kā pie tām tikts.

Kur vēl runājat valsts svētkos Amerikā? Kāds bija ceļojums?

Esmu valsts svētku runas teicis Klivlandē, Detroitā un Saginavā, bet šodien šeit, St. Pētersburgā, Floridā. Ritā braucu tieši uz Rīgu. Brauciens bija interesants, kaut arī nogurdinošs. Šodien vēl St. Pētersburgā paspēju pāris kilometrus noskriet gar jūrmalu un nopeldēties jūrā, pirms dodos atpakaļ uz auksto ziemu Latvijā.

Paldies par interviju un novēlu rosīgu darbu Latvijas labā!

Jānis Popmeckis

Māc. Ilze Grendze

VALSTS SVĒTKOS

Šīs dienas teksti:

"Es piemeklēšu tos ļaudis, kas joprojām guļ savā vecajā raugā un runā savā sirdi: Tas Kungs mums nedarīs ne labu, ne ļaunu!"

Cefanjas 1:12b

"Nakts drīz būs pagājusi, diena ir tuvu: tāpēc noliksim tumsības darbus un tērpsimies gaismas bruņās."

Rom. 13:12

Ir tāda grāmata Bibēlē, kas atrodas starp Habakuka un Hagaja grāmatām. Tā ir Cefanjas grāmata. Visi šie praviešu vārdi, šie grāmatu nosaukumi mums izklausās sveši. Tie ir grūti izrunājami, brīnišķīgi Vecās derības vārdi. Uzreiz, dzirdot šos vārdus, klausītājs zina, ka tie ir veci, no cita laikmeta, no citas vietas. - Kā mēs paspējam tik ilgi atcerēties šos praviešus? Kā tas iespējams, ka viņu vārdi vēl skan šodien mūsu dievnamā?

Patiesība nenoveco.

Pravietis Cefanja brīdināja savu tautu: Jūs ticat Dievam, Dievam, kas jums nedarīs ne labu, ne ļaunu! - nespēcīgam, neaktīvam, nekaitīgam Dievam.

Būtībā tas ir ateisms ar Dievu, bez ticības ticība.

Un daudzi mūsu laikā domā tāpat, vai līdzīgi. Dievs ir, bet viņš ir tālu un nav iesaistīts dzīvē, pasaulē - nedara labu - dzīve nav tāda, kādu es vēlētos, nedara ļaunu - ja pēdējā minūtē pirms nāves es saku, ka ticu, tad tikšu debesis - kāpēc tad baidīties no tiesas?

Mums šajā laikmetā ir bez kafeina kafija, bez sāls sāls, bez cukura cukurs, bez sviesta sviests un jaunākais ir bez taukiem tauki.

Vai mums ir arī bez ticības ticība?

Cilvēki ir bijuši ļoti radoši, izgudrodami, kā baudīt saldo, vai trekno, vai uzkožamo, vai svēto bez pienākumiem, bez atbildības, bez piepūles. Šajā laikā ēdam tukšus ēdienus, uzturam tukšas baznīcas.

Nesajauksim mēs mākslīgo ar isto! Dievs nav dumjš. Viņš arī prot atšķirt cilvēkus un zina, kas ir cilvēka sirdis.

Īstās svētigās dāvanas nāk ar atbildībām. Var teikt, mums ir jāvingrinās ticībā pareizi lietot savas dāvanas, ar atbildību, ar pašsavaldīšanos, ar pašaieliedzību.

Mēs negribam mākslīgo ticību -

Latvijā mēs negribam mākslīgo brīvību - bezbrīves brīvību, bet tas ir, ko daudzi piedzīvo... Ir jaunbagātņieki, kuņģi pārēdas saldumus, ir trimdas bagātņieki, kuņģi jūtas apmierināti un paštaisni, un ir lielais vairums, kas piedzīvo tukšumu - tukšas dienas - bezdarbu, tukšus skapjus - visādus trūkumus, vai arī tukšas cerības.

Kam šāda brīvība vajadzīga?

Mēs gribam isto! Bet istais tiek iegūts tikai dzīvojot Dieva garā, piekopjot savu ticību, mīlot savu tuvāko kā sevi pašu.

Un šie nav tikai skaisti vārdi. Kad mēs runājam par mīlestību, par mīlestību, kas aprakstīta Bibēlē, par Dieva mīlestību, par Kristus mīlestību (nevis par islaicīgo cilvēka mīlestību), mums nevajadzētu iedomāties puķainu ainu, kur viss ir jauks un patīkams, kur dālamies sentimentālītātē.

Nepārprotiet - Dievam nav nekas pret sentimentiem, bet viņa mīlestība ir daudz vairāk par to - Pasaules sākumā 1. Mozus grāmatā šī mīlestība ir gara vētra. Tā mans Vecās derības profesors aprakstīja radišanas stāstu - nebija smuks vējiņš, kas lidinājās pāri ūdeņiem. Bija milzīga vētra - chaoss - tumsība, un tad Dievs teica: "Lai top gaismā!" un viss mainījās. Tāda ir Viņa mīlestība - spēks.

Šodien es lasīju vismaigāko daļu no Cefanjas teiktā savai tautai. "Es piemeklēšu tos ļaudis, kas joprojām guļ savā vecajā raugā un runā savā sirdī: Tas Kungs mums nedarīs ne labu, ne ļaunu!"

Viņš raksta, ka tā Kunga diena ir tuvu - un kad Dievs nāk, viņš nāk varenībā un spēkā. Viņš tiesā.

Es nelasīju to daļu, jo zinu, ka cilvēkiem ir tendence teikt: "O, tā ir tā bargā Vecā derība. Mums tā nepatīk. Tā neattiecas uz mums." Bet tā nav patiesi. Vai mēs domājam, ka Dievs vairs nav spēcīgs un netiesās mūs? Dievs necieš ļaunumu, un Viņš to iznīcinās.

Un Jaunajā derībā? Kāda ir Kristus mīlestība? Atkal te nav puķainas ainas - bet ciešanas un krusts, ciņa ar ļaunumu un nāvi.

Mīlestība ir nāves uzvarētāja - spēks.

Dieva mīlestības spēks ir nogāzis Padomju Savienību un devis latvju tautai milzīgu dāvanu, savu brīvību. Mēs neticam Dievam, kas neko nedara. Viņš tiesā un Viņš svēti. Spēcīgais, mūžīgais arī par mums, mazo Latviju, ir gādājis.

Tagad tas jautājums ir, vai mēs pareizi sapemsim Viņa svētību, lietojot tikai to, kas mums vajadzīgs, un dāloties ar savu tuvāko? Vai mēs, meklējot atbildes grūtiem jautājumiem, izgudrosim un uzturēsim mākslīgu brīvību?

Tāda ir mūsu izvēle. Neticīgajam dzīve ir laimes spēle, bet ticīgajiem grūts darbs stāv priekšā. Tagad ir mūsu laiks cīnīties, lai tautieši tur un šeit vingrinās brīvības iedzīvināšanā, strādājot par cilvēku tiesībām, par taisnību, dāloties žēlastībā, dzīvojot garā, kas pazīst Dievu, kuņģis dara labu un kuņģis galu galā mūs visus tiesās.

Ā - bet tas nepalīdz, esmu dzirdējusi, kad draud ar pēdējo tiesu. Tāds vispār nav mans mērķis. Mans mērķis ir atgādināt Dieva spēku un varenību, un tad tālāk - ka Viņš mūs neatstāj ļaunuma un nāves varā, bet mums dod savu garu, Svēto garu, spēku. Viņš dod mums savu spēku!

"Nakts drīz būs pagājusi, diena ir tuvu: tāpēc noliksim tumsības darbus un tērpsimies gaismas bruņās." **Rom. 13:12**

Dievs neatstāj mūs tukšus tumsībā. Mūsu dzīves, mūsu darbi, mūsu vārdi nav tukši, bet nozīmīgi. Dievs savā

lielajā žēlastībā dod mums iespēju piedalīties viņa valstībā, augšāmcelties spēkā un šī laika tumsībā teikt:

Lai top gaismā! - mūsu dzīvē!

Lai top gaismā! - šeit un Latvijā!

Lai top gaismā!

Lūgsim Dievu:

Mēs Tevi lūdzam, mūžīgais, svētais, visuspēcīgais Dievs -

Lai top Tava gaismā! Jo tumsība ir liela.

Mēs lūdzam par tiem, kuņģi cieš trūkumu - Latvijā un citur.

Dod mums Svēto Garu, istu ticību, istu brīvību, kas izpausta labos darbos, tuvāko mīlestībā.

Neļauj mums nogurt, bet stiprini mūsu sirds muskuļus un gara spārnus. Kristu, palidzi mums un mūsu tautai izvēlēties svētīgo ceļu, arī ja tas grūts un no mums prasa disciplīnu, piepūli un upurus.

Tu, visuvarenais Dievs, esi darijis lielas lietas pie mums, latviešiem. Uz Tavām prasmīgām rokām mēs ticībā paļaujamies un uz Tevi mēs ticībā atsaucamies ar prieku, ar prātu, ar visu savu spēku, dzīvojot Tev par godu, līdzcilvēkam par svētību.

Lai top Tava gaismā, Dievs! Stiprini latvju tautas atmodu! Stiprini mūs ar garu, kas Tevi pazīst un kas mūs aicina atgriezties no ļaunuma un piederēt gaismas pasaulei, Tavai valstībai. □

██

NDV APLIECINA SEVI AR RAŽENU DARBU

Tuvojoties gadu mijai, Nacionālo Daugavas Vanagu Latvijas apvienība novērtējusi savu šā gada veikumu. Pateicoties Rietumu nodaļu, apvienību un atsevišķu personu ziedojumiem, mēs varējām krietni paplašināt veco leģionāru, nacionālo partizānu un karavīru atraitņu aprūpes darbu. Šiem mērķiem izlietoti US \$ 9.000, K \$ 7.500, Austr. \$ 500, Fr. Fr. 200 un Ls 650. Palīdzību zāļu iegādei, ārstu apmaksai, tāpat daļējai operācijas izdevumu segšanai un citu neatliekamai vajadzībai apmierināšanai saņēmuši vairāk nekā 200 maznodrošināto un slimo leģionāru un karavīru atraitņu. Palīdzības sniegšana turpinās.

Šajā gadā NDV bērnu fondam ziedoti ASV \$ 4.148 un K \$ 500. Daļējai bērnu izdevumu segšanai (galvenokārt, zārkņu iegādei), izmaksāta palīdzība 66 bijušo leģionāru apbedīšanai.

Mūsu organizācija bijusi atsaucīga daudziem vecajiem karavīriem, kuņģi nonākuši neapskaužamos apstākļos. Kā piemēru var minēt plašas un daudzpusīgas palīdzības organizēšanu NDV Strenču kopas vadītājam Jūlijam Ārenam, kuņģis ugunsgrēkā zaudēja visu iedzīvi. Cilvēkiem, kuņģi nonākuši neapskaužamos apstākļos, organizācijas biedru draudzīgais plecs labāk palīdz pārvarēt arī psiholoģiskās traumas.

Mēs esam pildījuši 2. salidojuma laikā doto solījumu, sagatavojot "Apneru" mežā malku un piegādājot to bez atlīdzības mūsu maznodrošinātiem biedriem Cēsis. Rūpju loks ir plašs. Šogad 332 savas organizācijas biedriem esam sagādājuši bezmaksas uzturēšanos uz sanatoriju "Jaundubulti". Tur 3 nedēļas vecie karavīri varēja atpūties un ārstēties. Joprojām saņemam sūtījumus no iecienītiem tautiešiem, kuņģi ārzemēs vākuši lietotas acenes. Īpaši mīļš paldies par uzņēmību un daudzo acēnu sūtījumiem Pēterim Gribustam Anglijā un Armandam Kēlerim Kanādā. Tagad to vanagu un vanadžu skaits, kuņģiem no acēnu sūtījumiem izdevies sameklēt sev piemērotas brilles, sniedzas jau vairākos tūkstošos. Būsim pateicīgi, ja briju sūtījumi nesaruks, jo vajadzību joprojām ir ļoti, ļoti daudz.

Nacionālo DV darbigumu Latvijā vislabāk raksturo lielie sabiedriskie pasākumi, kuņģus mēs šogad sarīkojām

Modris Zandbergs

ATJAUNOSIM SAVUS PRĀTUS

Cilvēks ir komplicēta būtne. Fiziskais jau gandrīz izpētīts, jo zinātnieki atklāj arvien vairāk DNA mistērisko struktūru un tās funkcijas. Šie atradumi pavērs pat iespēju radīt jaunu dzīvību mākslīgā veidā. Vai mūsu prāts to atļaus un pieņems? Cilvēka prāts un garīgā uzbūve un procesi ir daudz komplicētāki, jo tā arī dievišķi iestādīta un garīgi vadīta. Tam gan visi nepiekrīt, nedz arī tic.

Jau 16. g. s. franču filozofs un matemātiķis R. Dekarts nodibināja metodi, "Kas visu apšaubīja" līdz radās viļa teze: "Es domāju, tāpēc es esmu" (Cogito ergo sum). Šis deva impulsu atzīt arī citus un Dieva eksistenci. Tagad jaunu veidu cilvēku iepazīšanā un izvērtēšanā iesāka bazēt uz sacīto: "Tu esi tas, ko tu saki, vai runā."

Visi zinām, ka ir muļķīgas un tukšas runas, jo tās iedzimtas, primāras, dabiskas, bet bieži arī nekontrolējamas. Mēle ar runāšanu var daudz ko panākt, bet "asa mēle griež vairāk kā nazis". Latviešu sakāmvārdu par runāšanu ir daudz un tie dod padomu, ka runāšanu jāpamato uz domāšanu un prātu. Piem., "Kas maz zina, tas daudz runā. Neizrunā visu, ko zini, bet zini visu, ko izrunā". Runāšanai vajadzīga gudriba, un cilvēkiem to vajadzētu ievērot. Runā tomēr arī patikas dēļ un saspīlējuma samazināšanai. Ir runas un iemesli, un iemesli un runas.

Cilvēku rīcības un uzvešanas vajadzētu arī pamatot uz prāta apsvērumiem. Cilvēki mīl darīt to, kas viņiem interesē, nekā to, kas viņiem nāk par labu. Piem., pārmērīga cigarešu un alkohola lietošana bojā veselību, bet tomēr cilvēki to dara. Rezultātā iegribas nosaka rīcības, kuŗas izsauc sekas, ne vienmēr labvēlīgas, pat sev un citiem par sliktu.

Lai ietekmētu rīcības, jāmaina arī domas. Jāatmet nepareizas, neistas, neglītas domas. Domas jāveicina tieši ar dzirdēšanu, ar rakstīto vārdu, meditāciju un labiem paraugiem cilvēkos, kultūrā un saderīgā dzīvē. Nevadisimies no pieņemtām, islaicīgām, nepārdomātām domām, iespaidiem; no demagoģijas, vai sliktiem piemēriem. Tādas domas izsauc arī nepārdomātas sekas.

Meklēsim un vadīsimies no domām, kuŗas ir svētīgas, pareizas, patiesas, istas un dievišķas. Šādas domas sagādās prieku, mieru un labsajūtu. Kur un kā tās atrast? Šis ir katra cilvēka un cilvēces lielākais dzīves uzdevums. Vēstures gaitā cilvēki ir vadījušies no gara un kultūras vērtībām, bet zinām arī, ka 20. g. s. bijis necilvēciskākais un asiņainākais cilvēces pastāvēšanās. Pasaules varas un iekārtas nonivelēja cilvēku prātus un domāšanu glēvā padevībā, piekrišanā, sadarbībā un kuŗa darbībā. Tas vēl turpinās. Kāpēc? Padomāsim.

Dzīves stili un vides kultūra arī bieži programmējuši domas, uzskatus, uzvešanas, uzvedību un mūsu darbošanos, vai pasivitāti. Abi faktori iespaido un ietekmē vidi, sabiedrību, pat kādas tautas struktūru un funkcijas. Pasaules tautas un cilvēki lēnām kļūst viena globāla masa. Pasaules notikumi, ziņas, kultūras un politiskie iespāidi ir gandrīz visiem un vienā reizē pieejami.

Tas neveicina individuālo pieredzi, bet globālo pieredzi, kolektīvas domas, līdzīgas izjūtas un reakcijas.

Cilvēku domas un prāts veidojās arī no "klusās valodas", no jēdziena, kuŗu popularizēja vairākās valodās amerikāņu prof. Edvards Halls. Šī valoda caur prātu nāk no kultūras, ticības, dzīves pieredzes un tautas mantojuma. Laika un vietas apstākļi arī ietekmē šīs 'valodas' apgūšanu, iegūto apziņu un sekas. Darbojoties daudzpusīgi, paplašinās cilvēka redzes aploks un prāts, tas uzņem jaunus

gan Rīgā, gan rajonos, gan pilsētās. Leģiona dienai veltītais svinīgais pasākums un koncerts Rīgas latviešu biedrībā pulcināja vairāk nekā 800 cilvēku. Mūsu sarīkotajā DV I Vispasaules mākslas darbu izstādē Kuŗa mūzejā savus darbus rādīja 169 DV, NDV un LDV biedri, kā arī 100 mūsu mazo vanadzēnu. Izstādīto darbu klāsts sasniedza gandrīz tūkstoši. Latvijā veiksmīgi noritēja skolēnu sacerējumu konkurss, ko ierosināja DV vanadzū priekšniece R. Kaugure. Šī pasākuma organizēšanā un panākumu kaldiņāšanā lielu ieguldījumu deva NDV un LDV vanadzēs. Mūsu rūpes par jaunatni neatslābst. Tagad darba kārtībā ir jauns konkurss, ko rīkojam kopā ar Kuŗa mūzeju. Esam devuši skolēniem iespēju sacensties sacerējumu un referātu gatavošanā par tematu "Latviešu kuŗavīrs II pasaules kuŗā". Tas ilgs līdz 1997. gada 16. martam. Pats lielākais un ievērojamākais 1996. g. sarīkojums bija DV 2. salidojums Cēsis, kuŗā piedalījās gandrīz 1000 dalībnieku no Latvijas un pasaules tālēm, pārstāvējot NDV, LDV un DV organizācijas. Tieši šis pasākums lielā mērā sekmēja abu DV organizāciju Latvijā savstarpējo sapratni un sadarbību.

NDV nodaļu labo darbu pūrā ir krietni daudz skaistu un nozīmīgu sabiedrisku pasākumu. Tās ir atceres un piemiņas dienu organizēšana, latvju kuŗavīra godināšana, Brāļu kapu kopšana, pieminēkļu izveide varoņiem, izstādes, ekskursijas, koncerti, sacensības. 1996. g. 24. augustā NDV ievadīja jaunu tradīciju, Talsu sporta namā sarīkojot savas organizācijas pirmās sporta spēles ar vairāk nekā 100 vanagu un vanadzū piedalīšanos. Nozīmīgs un atziņības vērts ir visu NDV 43 nodaļu veiktais darbs. Mūsu lielo rūpi par jaunatni apliecina pasākumi vanadzēnu kustības izvēršanā. Šādas vanadzēnu kopas tagad ir vairākās nodaļās. Gulbenes rajonā vien mums ir 150 vanadzēnu. Jauno vanadzēnu saimei izstrādāti darbības noteikumi, komponēta himna, uzšūti formas tērpu paraugi. Pateicoties DV Melburnas nodaļas ziedotājiem Au\$ 1.000, Dienvidkalifornijas apvienības ziedotājiem US \$ 500, kā arī Ainas Selgas, Kanadā, sarūpētajiem audumu baķiem, mūsu Pulvertorpa nodaļas vanadzēs varējušas uzsākt formas tērpu izgatavošanu. Jau drīzumā tos saņems tās vanadzēnu kopas pilsētās un rajonos, kas pirmās nodibinājās un uzsāka darbu.

Jāpiemin arī NDV iniciatīve, Draudzīgā aicinājuma zīmē noorganizējot pretošanās kustībai veltītās grāmatas "Uz ežiņas galvu liku" dāvināšanu Latvijas skolām. Pateicoties daudziem atsaucīgiem ziedotājiem, grāmata tagad ir brīvi pieejama 186 Latvijas skolu bibliotēkās gan audzēkņiem, gan skolotājiem.

NDV bijuši aktīvi ne vien sabiedriskās, bet arī politiskās dzīves norisēs. Mēs aktīvi atbalstījām prasību pārskatīt pilsonības likumu. Mūsu Alūksnes nodaļā apzināja Abrenes apriņķī dzīvojošos latviešus un viņiem kādreiz nodarīto morālo un materiālo kaitējumu. NDV organizācija arī iestājās pret varas pārstāvju nepārdomāto rīcību attiecībā pret NBB vadību. Mēs bijām tie, kuŗi principiāli uzstājās pret Rīgas studentu-huligānu izdarībām pie Brīvības pieminekļa. Godprātīgi savus pienākumus pildījuši arī NDV biedri - Saemas un daudzo pašvaldību deputāti, tādējādi vairojot mūsu organizācijas autoritāti un sabiedrības uzticību Daugavas Vanagiem.

1997. g. 12. janvārī NDV organizācija atzīmēs savas pastāvēšanas 5. gadskārtu. Tad mēs rūpīgi izvērtēsim līdzšinējā darba rezultātus, iztirzāsim savas kļūdas un izraudzīsim galvenās vadlīnijas rītdienai. □

Aleksandrs Kalvāns,
NDV vicepriekšsēdis

Vēlam visiem MLB Ziņotāja lasītājiem Laimīgu un sekmīgu Jaungadu!

Redaktors un redakcija

iespaidus un zināšanas. Darbojoties šaurā vidē un laikā, cilvēki iegūst mazāk, viņu pieredze un dzīve kļūst pat aprobežota. Īpatnējais, vienreizējais un savdabīgais katrā kultūrā dod ierosmi, patiku, jēgu un piederības sajūtu. Ja šīs kultūras, vai cilvēku grupa kļūst slēgta, tradicionāla, konservatīva, pat ierobežota savā vidē un saskarē ar citiem, tad tā kļūst stagnāta un neveicina jaunas atziņas, zināšanu ieguvu un darbošanās panākumus. Vecais un vienmuļais nepiesaista arī jaunos. Tāpēc arī visām organizācijām vienmēr jāizvērtē sava vizija, mērķi, uzdevumi, vadoties no realitātes, iespējām un darbības panākumiem.

Ricības bazētas "kā bija Latvijā", sāk pārveidoties: "Kā ir Latvijā?" Arī tas pareizi jāizvērtē, lai domas un ricības būtu reālas, saskaņotas un veiksmīgas. Tautai Latvijā komunisma mācība un iekārta izdomāja, izkārtoja, piešķīra. Tas aplāpēja brīvu domāšanu un ricības, uzdrikslēšanas, atjaunošanos prātos un garā. Paradoksāli - arī brīvībā tas bieži nenotiek citu iemeslu dēļ.

Kamēr pasaulē pastāvēs duālisms: labais un sliktais, pats un citi, latvieši un citas tautas, ir jāapzinās un jārēķinājas ar dzīves īstenību, ka nedzīvojam, nedomājam tikai sev, bet esam daļa no lielās kultūras sistēmas, no visuma - Dieva pasaules. Arī tas iespaido un veido mūs; ar to jāsašķaņās, jāsadzīvo, ja negribam palikt savos uzskatos šauri, nezinīgi, nepilnīgi un aizspriedumaini.

Visumā psiholoģiskie un socioloģiskie faktori mūsu būtņēs caur prātu veido mūsu atziņas, attieksmes, uzskatus un citas ricības; visu saglabā atmiņā, pieredze un atstāj izvērtēšanai. Šo uztveres procesu ietekmē arī pagātnes mantojums, piederības sajūta tautai, vai kādam iestādījumam. Tiek izveidotas vērtības un patikas, kas nosaka mūsu dzīvi. Arī tas dod dzīvei jēgu un uzdevumu, bet šaurā vienpusīgā pieslēšanās (latviskuma vārdā) var arī izveidoties dzīve ar seklumu, bez perspektīves un vajadzīgās prāta atjaunošanās. Tāda dzīve liek aizmirst galveno piederību - Dievam, līdzcilvēkiem, ģimenei un savam tuvākajam. Cilvēkam vadoties un dzīvojot ar sabiedrisko iespaidu un nosacījumiem, viņš nonāk strupceļā, jo tiek aizmirsts cilvēciskais, kristīgais un dievišķais.

Lai iespaidotu un pārmainītu domāšanu, ir jānāk jaunām atziņām; cilvēkiem jāatgriežas atpakaļ pie grāmatām, pie rakstīšanas un dialoga cilvēku starpā. Labi piemēri ir 3. Mūzikas nometne Latvijā, dažādi semināri, nodarbības, diskusiju grupas mājās, vai sabiedrībā. Pasīvais televīzijas ekrāns jāizmaina uz aktīvāku darbību un radošām rosmēm. Daudziem cilvēkiem viena televīzijas programma paņem vairāk laika nekā Bībelei veltītais laiks vienā nedēļā, grāmatu lasīšanai, vai izpalīdzot citiem cilvēkiem. Arī bezprātīgais materiālisms cilvēkus ir izveidojis nejutīgus, neiecietīgus, nesaprātīgus un nedomājošus. Novārtā ir palikuši kristīgie gara augļi, kas cilvēkos izraisa mācīšanas, kalpošanas un mīlestības spējas. Ar to dzīvē ienāktu savstarpēja sirsniņa, līdzjūtība un labestība.

Domas, vārdi un runas ir arī grāmatu grāmatā - Bībelē - Dieva vārdi, kuņģi veicina labas domas, vārdus un labāku dzīvi. Tos uzklaušot un pielietojot, cilvēku prātos un dzīvēs rastos atjaunošanās, cerība, gudrība un darbi par godu Dievam un svētību citiem.

Nelaiķis - kristīgais rakstnieks Herschel B. Dean atstāja pasaulē lielu mantojumu. Zīmīgs ir citāts mūsu dzīvē: "Daudz vairāk kristiešu ir vajadzīgi ar skatu uz nākotni, nekā piegriežot laiku kapakmeņiem un pagātnes gaitām".

Pie klusās valodas pieder arī simboli, lozungi un tituli, jo nepilnīgais cilvēks tiecas uz ievēribu, godu un varu. Vai cilvēkiem, arī latviešiem, nevajadzētu to apsvērt, ka esam indivīdi un ka nav jālec līdz. "Ir nokauta intelektuālā dzīve," saka norvēģis Carl Braaten. Vai nebūtu to vērts atjau-

not, radoši, dziļumā, šīs dienas izpratnē un labākai nākotnes vizijai? Ar šādu atziņu atskārsim, ka esam arī nepilnīgi un Dieva gara vadīti. Tas mazinātu nesaskaņas un piešķirtu cilvēkiem lielāku iecietību. Pilnīgo saprātu dod Svētais Gars, uz to jālūdz, jāļaujas ticībā uz Dievu.

Arī Dieva aicinājums un dzīves pārdzīvojumi cilvēkus pieved pie dziļāka ieskata, liecina profesors Egils Grislis. Bet ir veltīgi domāt, ka varam Dievu saprast. Luters saka: "Dieva apslēptība ir pāri visiem izpratnes līdzekļiem. Dievs ir bezgalīgs; mazāks kā var redzēt un lielāks nekā var iedomāties". Te mūsu prāts par mazu. Arī tāpēc dzīvē kļūdamies, ko vajadzētu atzīt.

Mūsu instinktīvā griba zināt, iepazīt un apbrīnojoši Dievu ir daudzkārt cilvēci vedusi no domām uz cēliem darbiem, tā radot kultūrā un zinātnē civilizācijas vērtības un mantojumu. Dzīve un dievišķā dzirksts cilvēkos nes nākotnes rūpi par dabu, zemi, cilvēkiem un izdzīvošanu, lai šīs mantojums saglabātos un pastāvētu. Prāta apsvērumi un brīvības izpausmes cilvēkos un tautās tāpēc ir jāsašķaņo ar lielu atbildību un dievišķā vadībā, jo nākotnes izdzīvošanā ir iejaukta visa pasaule. □

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

PLĀUKAS: JAUNA VEIDA DIALOGS?

Katram politiķim, šķiet, nāk par labu publiska iepļaukošana tieši tad, kad valdības, vai partijas birokratija viņu pārāk izolējusi no pilsoņu dzīves īstenības, kad ricību sāk vadīt varas 'pastāvēšanas' aprēķini, nevis principi un prioritātes pirmo vietu ieņem abstraktais, nevis ikdienas problēmu risināšana... ar vārdu sakot, kad aiz stūres iesēdusies trula, ērta iedomība. Tādu ūdens šalti seja - vietējie saka: 'reality check' - baudīja Kanadas Ministru prezidents (turpmāk *Mpr*) Kretjens (Cretien) valsts TV tikla (CBC/SRC) sarīkotās 'Town Hall' foruma programmas laikā, 1996. g. decembra sākumā. Pikantā blakus ironija: viņa Liberāļu partijas valdība bija jau pieteikusi drakonisku CBC/SRC samazināšanu (nogriežot darbībai trešo daļu), laužot pagājušo vēlēšanu kampaņas 'sarkanās grāmatas' solījumu organizācijai piešķirt 'stabilu budžetu'. Turklāt veselu nedēļu gaisā karājās Kanadas isviļņu (Radio Canada International-RCI) liktenis: vienu brīdi tos pasludināja ar 1997. g. 1. aprīli slēgtus, tad atkal raidījumu turpināšanai vajadzīgos miljonus 'atrada'. Pie tādiem jautājumiem (un kultūrāliem vispār) vadošo 'prātiņš', kā mēdzam teikt, 'nav bijis mājās' labu laiku.

Bet Town Hall pārraidei izvēlēto publikas pārstāvju jautājumi *Mpr* pie CBC/SRC likteņa daudz nekavējās. Pirmo vietu ieņēma sāpīga 'īstenības' pārbaude, sektoru pa sektoram. Aptuveni tā: 'Kā *Mpr* var gulēt, zinot, ka Jaunskotijā bezdarbnieku skaits sniedzas pāri 20%?' 'Kādas izredzes studentiem pēc universitātes beigšanas atrast pienācīgu darbu - vai vienīgā izeja būtu: doties uz ASV?' 'Cik no jaunām darba vietām ir paliekošas, labas kvalitātes, cik pagaidu, bezizejas?' 'Vai *Mpr* nesaprot, ka medicālo pakalpojumu sašaurināšana apdraud dzīvības?' 'Kādi ir *Mpr* Kanadas un tās lojālo pilsoņu aizstāvēšanas plāni eventuelā Kvebekas separatistu uzvaras gadījumā - kas par mata tiešu tika novērsta pēdējo reizi, kamēr valdība nogulēja trauksmi?' 'Kāpēc tiek apcirsti izglītības un pētniecības budžeti - bet lielfirmas tekoši saņem valdības stutes un aizdevumus, pie tam ekonomiskas recesijas laikā, kad bankas pieteikušas rekordpeļņu?' Un tā joprojām.

Mpr atbildēm bija viens galvenais meldiņš: vispirms jāsavēd kārtībā publiskās finanses, jāsamazina valsts parādi. Tikai tad varēs ķerties pie projektiem (Patlaban šo 'liniju', kā nemaināmu liturģiju, ietur daudzi *Mpr*). Stundas beigās meldiņš likās stipri nospēlēts, bez paliekošas iedvesmes, respektīvi, tas nemaz neapmierināja taujātājus,

kuŗi bija gaidījuŗi konkrētus risinājumus, nevis abstraktas kliŗejas. Bezdarbniekam, piemēram, nelīdz atbilde: "Ja tāvā rajonā darba nav, pārcelies, tur, kur ir." Nelaimi nobīda atpakaļ pie nelaimīgā - drusku cietsirdīgi. Vai no valdības puses tas būtu - viss? Ko dara nesaskaitāmi birokrāti ar savām 'programmām'? Praktiskā jomā nelīdz arī atkārtots aizrādījums, ka OECD Kanadu novērtējusi kā 'vienu no raŗenākām valstīm' pasaules attīstīto ekonomiju saimē. Un? Tādai diplomai savāda rezonance universitātes absolventam, kas šoferē taksiti.

Skaļākais lūzums publikas uzticībā, ja tā varētu teikt, notika sakarā ar liberāļu solījumu likvidēt ienīsto 'GST' (Goods & Services Tax). Pārraides laikā Kretjens tiepa, ka nav neko tādu solījis - kamēr CBC pauzēs rādīja kampaŗas mitiņu un Parlamenta deŗaŗu video izvilkumus, kuŗi skaidri liecināja, ka bija solījis gan. Sekoja 'meloŗanas' apvainojumi presē. Pēkŗņpi liberāļu popularitāte, uz jaunām vēlēŗanām gatavojoties, vairs nelikās tik 'droŗa'. Nedēļu vēlāk partijas varas viri jau bija *Mpr* pārliecinājuŗi publiski atvainoties: "Noŗēloju, ja kāds mani pārpratis..."

Nē, nebijām pārpratuŗi. Nebijām aizmīrsuŗi arīdzan. Bijām gan pārsteigtī, ka tik plīki mēģināja solījumu nokratīt. Un pasminējam tad, kad *Mpr* partijas 'ziņu masētāji' palaida jaunu balonu: *Mpr*, re, ik pa laikam pakavējas sava rajona šopingos un krogos, lai 'saskaŗotos' ar vienkāŗŗu cilvēku dzīves problēmām... Lūdzu! Tas būtu, apmēram, tikpat 'nopietns' gājiens sabiedrisku ziņu ievāķŗanas jomā, kā sargu lenktā Prez. Klintonā rita sprints uz tuvāko Makdonaldu.

Bet... kas te notiek? Vai tagad tā, ka politiskiem solījumiem vairs nav nekādas nozīmes, ka par tiem jāatbild - varbūt pavisam nejauŗi, neapdomāti - tikai retas konfrontācijas, krīzes momentā? Vai politiķi izlaipoŗanas cerības liek tieŗi uz neorganizētas, tā jau rūpju pārņemtas publikas 'īso atmiņu', nevaļu? Vai viss process ir masku spēle - līdzīgi Klintonā bezprincipu, republikānisku ideju piesātinātai kampaŗai - un rīkotājiem pastāv tikai viens aprēķīns: kuŗu 'bildi', saukli, solījumu var iegālvot, 'pārdot', kā galveno, pēdējo, ar pretinieka (bieŗi nomelnojoŗā, necilā) salīdzinājumā - izšķīrīgo? Tādai pieejai reiz bija labs nosaukums: *bodīte*. Labi zinām: pēc kārtējās demokrātijas svētku izpārdoŗanas, 4-5 gadus plaukti stāvēs tukŗi... un tad no jauna pie ieejas sāks pulcēties blēdīgi labumu solītāji. Instinkīvi, ūķiet, Town Hall raidījuma studio publika kaut ko jūta un gadījumu izmantoja, lai pieteīktu savas dusmas.

1996. gads vispār iezīmējams kā neīzpildītu solījumu, vilŗanās kalngals. Parīzē, piem., atkal bumbots Metro. Kas notika ar Francijas *Mpr* jau reiz doto solījumu tādus draudus 'likvidēt'? ūŗo rindu drukas momentā Peru terorīsti arvien ūŗaudz ķīlniekus - nedaudz pēc tam, kad vietējais *Mpr* reklamēja partīzāŗu 'izklīdināŗanu'. Čēķnijā noslaktēti Sarkanā krusta darbinīķi... neskatoties uz to, ka Jelcīna valdība rajonā izsludinājuŗi 'mieru' (Nesāķsim par mafijas izvaroto 'demokrātiju' Krievijā!). No krieviem atbrīvotā Afganīstānā jaunā 'kārtība', acīmredzot, nozīmē - tumsonīgu sievieŗu dzimtas ieslodzīŗanu. Vai par tādu iznāķumu gāja ķīpa? Bījuŗās Jugoslāvijās sastāvdaļās 'solījuŗas' ievērot demokrāķiskus principus - bet arvien atsakās izdot civilkāŗa noziedzniekus un Serbījā pilsoņi mēnesi ielās protestē bīj. kompartīeŗā Milosēviķā vietējo vēlēŗanu rezultātu 'nepīņemŗanu'. Jaunu sovjetīsku diktatūru ar vīltota referenduma palīdzību veīdo līdzīgs Balarus vadoņī. 'Vadoŗās aprīndas' Meksīkā zeļ un zaļo, kamēr ASV glābķ valstas naudas (peso) vērtību, bet par nepīcieŗām reformām - ko tur daudz. Buldozeri pīe jaunceltņu būvēm okupātā teritorijā, ūķiet, pakāpenīski aproķ ūŗīduarāŗu izlīģŗanas, sadzīves iespējas. Klīntons bīķlī paraksta pastīprinātu Kubas blokādes līķumprojēķtu (re, 'jāpretojas

cīlvēķtiesību pārkāpumiem'), bet līdzīģus pārkāpumus Ķīnā (drīz: Honkongā) īgnorē vēķkala apsvērumu dēļ. Un tā tālāķ.

Moralīte, ūķiet, stīpri pakļupusi - un grūti būs to atkal pīecelt stāvus. Kanādā, piem., nevīens netaisās uzņemties atbīdību par Sarkanā krusta asīns bankas saīndēŗanu... lai gan organizācijas un daŗāŗu valdības līmeņu birokrātijas līdzdalība nevīķībā dīezgan skāīdra. Tāpat Anglījā ar saīndēto vēŗŗģaļu: nu, 'notīcis', un viss. To nav laīķā manījuŗi lopķopķī paŗi, īnspektōri, valdības aģēntī, ministŗīju, pīlsētu un apģabalū pāŗstāvjī... no zīla gaisā sēŗģa nokrītsuŗi, cīlvēķi mīruŗi! ASV, knapi pāŗcīetusi CīA aģēntā Eīmsā (Ames) nodevību - spīegoŗanu par labu 'jaunās pasaules kārtības' partnerīm Krievijā - pīedzīvo atkārtotu kaunu: atklāts FīBī aģēnts, kas rīķojies līdzīģi. Vai kāds te būtu atbīdīģs par modrību? Kanadas bruņotīe spēķi dīvās frontēs cīnās ar kāŗaspēķa īzvīrtību: sakarā ar vietējo somālieŗu spīdzīnāŗanu un nogalīnāŗanu ANO 'mīsīģas' laīķā un sakarā ar vīsaī dīvainām ūŗīnīķu īzdarībām flotes patŗuļu gaitā... bet no ģenerāļu, admīrāļu puses - klusums. Tāpat bīj. padomījā, kur demoralīzētu 'aīzsardzības spēķu' bruņojumu pīe nolīķtavu pakāļdurvīm īztīrģo mafījai.

Nerunāŗim par Sīmpsonā pāŗvas rasīķīķiem apakŗķotīēm. Nemīnēŗim no jauna Kvebekas 'valodas polīķīģas' īzlēķīenus. Vai jāūztraucas tāpēc, ka bījuŗīe bumbotāģī, cīetumā sodu nosēdēģuŗi, pīņemti Kvebekas cīvīldīenestā kā tiesneŗi un ministŗu palīģī? Ko tad tur daudz par teķoŗŗu Itālijas valdības uzpīrkŗanu... par 'vīesu strādīnīķu' dedzīnāŗanu (Vāķijā), bēģļu/īmīģrantu ūŗmūģelēŗanu (Kanādā/ASV), polīķīķu zīedojumu 'mazģāŗanu' (ASV), televīzīģas rūpīģām (ASV), vēŗstures nolīģģŗanu (Japāņu māķības grāmatas), tuvo austrumu ekstrēmīstīēm (abās pusēs), Sadamā īzdarībām, ūŗīrīnovskī, katŗu otro Āfŗīķas pulķvedī, nāves sodu (fatvu) rakstīnīķam Raŗdī un gaumīģām, baskēta varoņu reklamētām \$ 200 ķēdām, kuŗas īndonēģīģā raŗo bēŗnī gandrīz vai gulaga apstāķļos... Pīe tam katŗa gada beigās īķ kā sāls graudus atplēŗtā ķrevelē īeberŗ valdības revidēntā zīģojums par nevīķībā īzgāģtīēm nodokļu mīļģonīēm - kamēr naudīģā 'atrodas' atkal un atkal, laī kādam kaut kur tālumā varētu snīģēt steīdzīģu 'palīdzību'.

Pat (un tīpīķī) lokāļlīmenī: Otavā, piem., īľģu laīķu sola 'efēķtīģu' transīstīētmu, bet tieŗi pīrms svēķķīēm īedomīģs darba devēģs (rajōns) un stūŗģalvīģa arodbrīderība (ŗoferī, meķāņīķī) gandrīz kā sazvēŗnīķī panāķ paralīzēģoŗu streīķu, kuŗa rezultātā cīetēģs tīķaī vīens - nabāģa braucēģs, nodokļu maksātāģs. Protams, pēc īzģīģģanas nāķ jauna kampaŗa: 'atstāģīet maŗīnu māģās, kāģģīet busā', bet - busī tukŗi. Neŗ' kāpēc tā? Rajōnu pīebāŗsta ar jaunām 'stop' zīmēm, bet īzrādās, ka tīķaī vīenas īelas māģnīķu pusducīs pīepŗasīģīs 'akģīju'... vīena bīstama krustojuma 'mīerīnāŗanāī'. 'Čīķstoŗā rata' prīncīps darboģas pīľnu jauķu, un vēl pāŗī mēram. Tēpat 'multīķulūrāļīsmā' zīmē pāŗī vīduŗskolu valodu māķības noslīdēģuŗās ābeķnīķu līmenī - bet tādēģādī, re, netīķ 'apvainotī' (resp., apģrūģīnātī) jaunīebraucēģī. Par automaŗīnas zagŗanu polīķīģa nemaz negrīb zīnāt, laī 'kāŗto' apdroŗīnāŗana. Pīlsētāī jāsa-mazīna budģēģs; pīrmaīs īeteīķums - retāķa pēcvēŗtras snīģģa, lēģus novāķŗana. Laī tīe pēņģīŗī ķļūp un ķlībo!

Ģaŗu ģaŗāģs saraksts. Vai negrības pa labī, ķreīģī papļauķāt ūķīetāmī atbīdīģos?

Aŗī latvīēŗī nav bez vīanas. Ko laī saka par Rāīmondā Paulā spoģī reklamēto koncerttūrēģu - kuŗāī turpat vīss saturs okupantu, krievu valodā? Par pāŗī 'valstvīru' sekīēm prātojumiem - re, 'jaunā' Latvīģa nekād nebūs tīķ 'sīķtā', kā reiz 'ulmanīķā' bīģa...? Kā laī uztvēŗ Latvīģas *Mpr* āľģu (Ls 1200 mēnesī), salīdzīnāģumā ar skolotāģu (Ls 60), pensīonāŗu (Ls 35)... un olīmpīādes medāļu prēmīģām? Kādam cēlam mēŗķīm ķalpo, t. s., 'prūŗu solīs' Brīvī-

bas pieminekļa sardzē? Kāda derētu piezīme Saeimas deputātiem, kuŗi pieņem un tad noliek uzticētos 'mandātus' pēc patikas un peļņas aprēķina kā uztura atlaides kuponus? J. Petera 'jaunas tautas' veidošanas formulai? Vai kaut kas tik nejēdzīgi samistrots būtu tas, kam par labu trimdinieku aktīvā daļa 50 gadus strādājusi un arvien strādā palīdzības akcijās? Varbūt drīzāk atjaunot putošās pašmāju rosmes - bet arī tām mērķtiecība izkūp, aiziet darbinieki... Un ko vispār diasporā drikstam teikt, ja tikai 10-15% pie samāņas palikušo esam atprasījuši Latvijas pavalstniecību, piedalījamies pareizējās Latvijas valdības izvēlēšanā? 'Vēstule redakcijai' - tādas komponēšana šodien izraisa arvien lielākas grūtības! - nevar aizstāt piedalīšanos, rīcību. Pārgudru padomu, aizrādījumu - parasti, likumsakarīgi, no tiem, kas momentā klusēja, bet tagad 'zin labāk' - tā jau mums atlikulikām.

Visapkārt solījumi, bankrots, šad tad pavid tāda pusizspiesta skaidrošana, atvairošanās... un tad tas pats cikls, no jauna un atkal. Vai tādām, bezcerīgi neaugligām, jābūt mūsu jaunās 'miera laiku' sadzīves ritmam? Kas to tā noteicis?

Vadoņi - nevada. Organizētāji - nolaiž. Policija - nesargā. Poliņķi - neatbild. Ierēdņi - slēpjas. Tīrgziņi (biznesmeņi) plēš, cik var. Skolotāji nemāca, vai pasniedz 'atļautu' vien. Ziņotāji pūš blēņas, sīkumus, neskaidro, pašcenzējas, neziņo vispār, vai - sadūšojas tad, kad šķandāls pietiekami 'svarīgs' (vērtē paši), kad 'lieta' pietiekami 'interesanta' (tāpat). Ikdienas soli mēs tikai, kaut kā, paskata dēļ, pieņemami, izpildām līdzšinējās, noteiktās formas - izturēšanās, uzvedības, ierašanās un aiziešanas, pat sūdzību - bet par rezultātiem, kopienu, gaisotni, vidi neviens nav tieši atbildīgs. Nav tādas sajūtas, ka kaut ko paliekošu, vērtīgu ceļam - vai pat, ka lāpām novalkāto, labojam kļūdas, atjaunojam nolaisto. Galvenokārt, esam aizdomīgi. Katru piespēlēto vārdu, lozungu, plānu, programmu, 'iniciatīvu' gribas pārbaudīt, pagremot, bet parasti momentā nav iespējams to darīt, un tad pārāk bieži no pēcākas izricības skaidrs... vajadzēja, tagad izdevība garām, labumi citiem, nu esam dimbā.

Protams, valdība - jebkuŗa limeņa - nevar 'visu'. Demokratiņā valdība ir... mūsu, mēs paši. Ko isti gribam? Kā to panāksim? Cik esam ar mieru maksāt? Tāpat, organizācija nevar 'visu'. Esam tās darbinieki, un tās nākotne ir mūsu rokās, neviena cita. Ģimene ir mūsu radijums, nopietna mūsu izvēle, par to neatbild valsts, pilsēta, skola, rajona politiķis, vai likumprojektu komplekts. Kādi augsim? Kādus audzināsim? Un nabaga ziņotāji nekad nepaspēs apgaismot 'visu', bet ar savu uzmanību, ar piezīmēm (un abonējumiem!) mēs varam tiem atgādināt - to jā, to ne, tā ne, tā gan. Un - kur 'tas' palika?

Ja ne tā - ko? Mums nebūs kur likt uzticību, kas nepieciešama civilas - vārda labākā nozīmē - sabiedrības veidošanai. Bez tādas izejvielas noslāpst mierīga progresā motors. Noplok kopējas cerības. Katrs meklēsim savu laimi. Neokonzervatīvu tematiskais aklums ir šī kopējā elementa, kopsaucēja noliegšana, nonicināšana - it kā cilvēku valdītu un virzītu tikai krasa savtība, mantas un varas rausība, it kā līdzās (gan ne vienmēr līdzsvaroti) nestāvētu iedzimta dziņa kaut ko no sevis dot, piešķirt, sniegt tālāk, noziedot, atstāt pēcnācējiem. Kam isti? Nav svarīgi - kam. Tuvākam. Svarīga ir centrālā apziņa: pēšana vien nes bankrotu; ir jāatdod, jāuzpilda, jāglābj, jāatsvaidzina, jāiedvesmo. Tikai divvirziena plūsme nodrošina turpinājumu. Tikai tā var sagaidīt, ka grūtā brīdī kaimiņš atsauksies un palīdzēs. Vai nemetas aizdomas, ka tieši savstarpējās uzticības noplicināšanas dēļ pilsoņos milt un sprēgā dusmas? Tad tās garāmejošam *Mpr* pārraides laikā pieķeras kā zibēpvadam...

Visam teiktam, protams, nav absolūti nekādas nozīmes, ja taisnība respektējamam ukraiņu pētniekam Dr. Arkhipovam: mēs aktīvi piesārņojam izplatījumu ar gaisā raidītu raķešu un satelītu atliekam, no kuŗām daudzas nes iesaldētus zemeslodes mikrobus; tik pat labi iespējams, ka cilvēks nav vis 'lielā blikšņa' pēcnācējs, nav arī cēlies no mērķaķu dzimtas, bet lēnām attīstīties no galīgi svešu kosmosa garāmbraucēju pamatiem atkritumiem, mēsliem...

Tāda eventualitāte, diemžēl, izskaidrotu diezgan daudz. □

1996./97. gadmijā

Juris Mazutis

XXXXXXXXXX

E. Berklavs

PAR NACIONĀLI PATRIOTISKO SPĒKU VIENOTĪBU CĪŅAI PAR LATVISKU LATVIJU, TĀS PILSOŅU LABKLĀJĪBU

Nav jāaizņem vieta avīzē un laiks lasītājiem, lai pierādītu, ka 3/4 Latvijas iedzīvotāju dzīvo lielā trūkumā un puse - nabadzībā; ka LR 6. Saeimā deputātu un valdības vairākums ir amorāli cilvēki, kas nespēj vai (ticamāk) negrib radīt apstākļus, lai tauta varētu normāli dzīvot.

Sešu gadu laikā 3 reizes ir nomainījušies likumdevēji un 4 reizes valdības, un visā šajā periodā jaunbagātnieki kļūst arvien bagātāki, bet tautas vairākums grimst arvien lielākā nabadzībā. Valsti ir 600.000 iedzīvotāju, kuŗu iepēsumi uz vienu ģimenes locekli ir mazāki par 29 latiem mēnesī: 1,5 miljoniem iedzīvotāju neiznāk pat 47 latī mēnesī uz cilvēku. Tieši šajās ģimenēs dzīvo, apmēram, 70% 15 gadu vecumu nesaņieguši bērni. Vismaz 15.000 skolēnu vecuma bērnu nevar apmeklēt skolu, galvenokārt, materiālo apstākļu dēļ. Sociālie pētījumi rāda, ka no iedzīvotāju kopskaita bagāto ir 3-5%, vidēji pārtikušo ir 15-18%, nabadzīgo - 80%.

Tāds stāvoklis izveidojies laikā, kad Latviju nav piemēklējušas nekādas dabas katastrofas: ne lieli plūdi, ne zemes trices, ne postošas vētras, ne milzīgi ugunsgrēki. Tā tad vainīgi ir likumdevēji un Godmaņa, Birkava, Gaiļa un Šķēles vadītās valdības. Viņi visu mēģina attaisnot ar naudas trūkumu valstī.

Tik tragisks stāvoklis izveidojies, galvenokārt, tāpēc, ka pie varas esaošam vairākumam trūkst godīguma. Viņiem rūp tikai personīgās intereses, savas bagātības vairošana. Tautas liktenis viņiem vienaldzīgs. Viņiem vienaldzīga, kāda būs Latvija, vai noteicēji tajā būs latvieši un līvi, vai bijušie okupanti un kolonisti, kas netraucēti un labi organizēti izmanto jebkuŗus līdzekļus, lai kļūtu par dzīves noteicējiem.

Neviena no pieminētajām valdībām tikpat kā nekā nav darijusi, lai sakārtotu tautsaimniecību, atbalstītu ražotājus laukos un pilsētās, piešķirot ilgtermiņa aizdevumus par pieņemamiem procentiem, apkaŗojot kontrabandas ceļā pārtikas produktu un naftas produkcijas ieviešanu, ne ar ievēdmuitām regulējot produkcijas legālo ieviešanu, kuŗu var ražot Latvijā. Zemniekiem savlaicīgi netiek garantēts no valsts iepērkamais produkcijas daudzums par minimālām cenām. Visas pieminētās valdības sevi ir uzturējušas ar naudu, kas iegūta ar aizpēmumiem no ārzemēm un komercfirmām Latvijā par augstiem procentiem; no valsts un pašvaldību ipašumu izpārdošanas, iepriekš tos nocenojot zem patiesās vērtības, lai tas būtu izdevīgi iegādāties valdībai simpātiskiem cilvēkiem.

Neviena no valdībām nav nodrošinājusi iedzīvotājiem pensijas pat krīzes iztikas minimuma apjomā. No Šķēles kunga vadītās valdības kā no pārpilnības raga nāk viens pēc otra prettautiski likumprojekti:

- gan par 50% samazināt privatizācijas sertifikātu nominālvērtību, to derīguma termiņu (kad bagātnieki par 50 santīmiem, vienu vai diviem latiem jau bija atpirkuši tūkstošiem sertifikātu no trūcīgajiem iedzīvotājiem. Par sertifikātu pilnu nominālvērtību tie tagad privatizē lielus, pat peļņu nesošu uzņēmumus un namus);

- gan likvidēt nodokļu atvieglojumus par apgādājāmām personām, tā cerot budžetā savākt 17 miljonus latu;

- gan saīsināt laiku mātēm bērnu kopšanai;

- gan aplikot ar nodokļiem pensijas, kas lielākas par 60 latiem;

- gan iekasēt obligātu apdrošināšanas maksu no transportlīdzekļu īpašniekiem priekš avārijās cietušajiem;

- gan sarežģītot un ierobežojot bezmaksas braukšanu sabiedriskajā transportā politiski represētajiem un 1. un 2. grupas invalīdiem;

- gan valsts un pašvaldību zemes izpārdošanu ārzemju juridiskām personām un nepilsoņiem.

Šķēles kunga valdība grib šāda veida politiku turpināt; grib nostiprināt esošās Latvijas-Krievijas robežas, atstājot Abrenes pilsētu un 6 pagastus Krievijai un piekrist Krievijas prasībai atzīt par spēkā neesošu Latvijas-Krievijas 1920. g. noslēgto miera līgumu, kas ir vienīgais oficiālais Krievijas parakstītais dokuments, kurā Krievija garantē Latvijas kā valsts neatkarību uz mūžīgiem laikiem. Un it kā kronis visiem šiem Latvijai un tās pilsoņiem nelabvēlīgajiem pasākumiem, Šķēles kungs pieprasa, lai 6. Saeima atļautu bijušajiem komunistiskās partijas un VDK darbiniekiem, kas darbojušies partijā pēc 1991. g. 13. janvāra, bez ierobežojumiem piedalīties vietējo pašvaldību vēlēšanās, kas ar spēkā esošo likumu vēl ir aizliegts. Tas vietējās pašvaldības pilnīgi nodotu prokomunistisko spēku rīcībā.

Valsts kreditu sadale ir pilnīgi korumpēta. Bažas rada valsti pastāvošā kriminogēnā situācija. Noziedznieku darbību apkaņo neefektīvi. Nereti pat sabiedrībā pazīstami cilvēki, politiķi, tirgziņi (biznesmeņi) un pat prokurori un tiesneši iestājas par noziedznieku atbrīvošanu no ieslodzījuma, pēc kam viņi pazūd, sodu nesapēmuši.

Šeit pieminētie fakti nav apstrīdami.

Nākošajā, 1997. gadā maznodrošināto stāvoklis vēl pasliktināsies. Ievērojami pieaugs izdevumi valsts institūciju uzturēšanai. Notiks Unibankas un Krājbankas balstīšana no valsts budžeta. Pensijas, salīdzinošās cenās, nepaaugstināsies, bet pensionāri un visi citi maznodrošinātie maksās - vēl dārgāk par elektroenerģiju, apkuri, telefonu un citiem komunālajiem pakalpojumiem. Budžeta līdzekļi tiks taupīti uz iedzīvotāju rēķina, lai pietiktu valsts struktūrām. Valsts investīcijas ražošanā nepalielināsies, - tā tad jaunu darba vietu nebūs. Paredz samazināt ar nodokli neapliekamo darba algas minimumu. Tā tad, no algas būs jāmaksā lielāks nodoklis.

Varētu vēl turpināt Šķēles jau paveikto un paredzēto pasākumu uzskaiti, kas visi vērsti jaunbagātnieku labā. Tas nav negaidīti, jo tieši viņš taču līdzdarbojies ārējo izdevumu bezatbildīgā izdalīšanā ar valsts garantijām cilvēkiem un firmām, no kurām naudu valsts nekad neatdabūs.

Valsts kontrole jau ir konstatējusi, ka gada laikā no kontrabandas alkohola valsts ir zaudējusi 15 miljonus latu, zaudējumi no nelegālā naftas tirgus (biznesa) - 1,3 miljoni latu. Jau tagad ir zināms, ka no firmas <Lata International> 11,6 miljonus latu nekad neatgūsīm un līdzīgu šai ir vairākas firmas.

Skaidri saskatāms, ka pie varas esošie nemaz negrib, lai Latvija būtu vienkopienas nacionāla valsts. Lūdzu lasītājus padomāt: vai kāds ir dzirdējis no nosaukto premjeru mutes, vai no Gorbunova kunga, ka viņi vēlas latvisku Latviju, par okupāciju, par kolonizāciju, par realizēto pārkrie-

vošanas politiku, par pamattautu - latviešu un livu noteicošām tiesībām? Viņi koķetē ar Rietumiem, bet tric bailēs no Krievijas, pazemojoši iztop tai.

Daļa varas institūcijās strādājošo ir saauguši ar noziedzīgām struktūrām. Tiesneši un prokurori ir palīdzējuši iznīcināt tautā uzticēšanos varai. Lietuvas seimas priekšsēdētājs Vitauts Landsberģis pareizi ir atzinis, ka tiesu reforma ir viena no svarīgākām problēmām.

* * *

Domāju, ka esmu pietiekoši argumentējis kā iepriekšējo, tā tagadējās valdības un 6. Saeimas deputātu vairākuma darbību. Sāpīgākais ir tas, ka arī LNNK un TB atrodas valdības koalīcijā - tātad līdzatbildīgi. Tāpēc daudzi LNNK agrākie atbalstītāji no mums ir aizgājuši.

Atliek domāt par darāmo, lai nepieļautu atsevišķiem cilvēkiem LNNK vadībā paust uzskatus, kas neatbilst mūsu partijas programmai, lai mūsu darbības pamatvirzienos dominētu praktiska rīcība nacionālas valsts izveidošanai, nacionālā valstiskuma nostiprināšanai, latviešu un livu interešu aizstāvēšanai. Jāprasa, lai nekavējoties no Latvijas aizbrauktu visi bijušie militāristi kopā ar ģimenēm un lai valdība veiktu neatlaidīgu darbu, lai kolonisti atstātu Latviju.

Jāprasa ārvalstnieku, kuri izdaruši kriminālnoziegmus, vai vērsušies pret valsts neatkarību, izraidīšana no valsts.

Ar LNNK lēmumu jāuzliek par pienākumu Aleksandram Kiršteinam atteikties no 6. Saeimas deputātu frakcijas priekšsēdētāja amta. Jāizslēdz no partijas deputāti, kuri balsos par Latvijas-Krievijas robežlīgumu, ja tas paredz 1920. gadā noslēgtā līguma spēka zaudēšanu.

LNNK deputātiem sarunās ar TB, KDS, LZS deputātiem jāvienojas jautājumā par to, ka arī pie kapitālisma, jo sevišķi sākuma posmā, valdība nes pilnu atbildību par saimniecisko stāvokli valstī, ka valdības funkcijās ietilpst arī eksporta maksimāla veicināšana un importa regulēšana, nekādā gadījumā nepieļaujot vietējo ražotāju izputināšanu. Valdībai arī pie kapitālisma ir jānodrošina konkurences mehānisma normāla funkcionēšana, jāpanāk pazīstama maksimāla ierobežošana.

Stingri jāprasa no LNNK ievēlētajiem deputātiem, lai viņi nelokami pildītu mūsu partijas programmā noteiktās pamatnostādnes. Programmā, nodaļas <Tautsaimniecība> 2. punktā ir teikts: "Arī brīvā tirgus apstākļos, attīstoties neatkarīgai uzņēmējdarbībai un privātpašuma sistēmai, valsts saglabā noteiktas regulējošas funkcijas; palielinot vidējo īpašnieku slāni; ar speciālām mērķprogrammām veicināt eksporta produkcijas ražošanu; palielināt valstī ražotās produkcijas konkurences spējas; veicināt kreditēšanas iespējas mazajiem un vidējiem uzņēmumiem."

Liekas, ka šo mūsu partijas programmas daļu partijas priekšsēdētājs un esošās valdības premjera vietnieks Andrejs Krastiņš, partijas priekšsēdētāja vietnieks un 6. Saeimas tautsaimniecības komisijas vadītāja vietnieks Aristīds Lambergs, LNNK un ZP deputātu frakcijas priekšsēdētājs vai nu ir aizmirsuši, vai tišām ignorē. Nav nekas zināms, ka Aleksandrs Kiršteins kā speciālais ministrs Šķēles kunga valdībā Eiropas lietās ir darijis, lai pildītu mūsu partijas programmas iedaļas <Ārpolitika> 2. un 4. punktus, kurās ir teikts: "Starptautiskās sabiedrības un institūciju iesaistīšana pēc okupācijas seku likvidēšanā veidojot sociālās attīstības, repatriācijas un emigrācijas programmas. Jāizmanto visas iespējas sasniegt patiesu informāciju pasaulei par politisko un nacionālo situāciju Latvijā, nodrošinot pasaules sabiedriskās domas izpratni un atbalstu". Šķiet, neviens neapstrīdēs šo uzdevumu svarīgumu.

Ja runājam par to, kas vajadzīgs valsts vadītājiem un arī mūsu partijai, tad gribu teikt, ka, pirmkārt, ir jāat-

griežas pie tā ideālisma kāds mums bija atmodas sākumā un LNNK darbošanās pirmajos gados. Tagad tos izsmej, kas runā par ideālismu. Tos uzskata par vientiešiem. Ideālisti ir vajadzīgi, lai tie politikā sargātu morāles un ētikas principus. Kad paužu uzskatus, ka mums jā rūpējas par tautas vairākuma normāliem dzīves apstākļiem, Aleksandrs Kiršteins man pārmet, ka neesmu atbrīvojis no sociālisma idejām. Es šo uzdevumu uzskatu par vienu no galveniem mūsu partijai. Ja mūsu partija nerūpēsies par latviešu un livu tautu, par Latvijas Republikas pilsoņu vairākuma interesēm un labklājību, tad neredzu lielu vajadzību partijai pastāvēt.

Raksts gan iznācis garš, tāpēc vēl tikai pateikšu savas domas par patreiz vissvarīgāko mūsu partijas uzdevumu, kas izteikts šī raksta virsrakstā. Vēl atrodies Stokholmā, pirms sirds asinsvadu operācijas šī gada augusta mēnesī, intervijā radio pārraidei uz Latviju, izteicu domu, ka politisko situāciju Latvijā radikāli var uzlabot tikai apvienojot visus nacionāli patriotiskos spēkus vienā jaunā partijā ar jaunu nosaukumu un jaunu kopēju programmu. Tagad šī doma ir jau ieguvusi plašu atbalstu.

Praktiski, manuprāt, šo darbu vajadzētu veikt tā: partijām, kuŗas atbalsta šo domu, netālā nākotnē jāpanāk šādam nodomam principiāls atbalsts; pēc tam no visām partijām, kas šādu nodomu atbalsta, jāizveido darba grupa, kuŗa izstrādās jaunajai partijai programmas un statūtu projektu. Tad, gandrīz vienlaicīgi, jāsauc atkal kongresi, lai apspriestu izstrādāto programmas projektu. Partijām, kuŗas kaut visumā programmas projektu atbalsta, jāpieņem lēmums par pašlikvidēšanos un jāiesniedz kopīgi izveidotajai kongresa sagatavošanas grupai priekšlikumi par programmu, statūtiem, jaunās partijas nosaukumu; jāizvēl no godīgākajiem, konsekvētākajiem Latvijas patriotiem delegāti kopīgam kongresam, kas apspriedīs un pieņems kopīgos pamatdokumentus. Pēc tam, atbilstoši apstiprinātiem statūtiem, var uzsākt biedru uzņemšanu individuāli (bet ne visu partiju agrāko biedru tehnisku pārreģistrāciju).

Protams, visu nepieciešamo priekšdarbu veikšanai vajadzīgs liels darbs un savstarpēja iecietība. Taču, tikai ar tādas vienas kopējas spēcīgas nacionāli patriotiskas partijas izveidošanu mēs varēsim atgūt tautas uzticību un palaušanos uz to, likvidēt spēku sadrumstalotību sīkpartijās.

1996. 5. 12.

XXXXXXXXXX

Skrastiņu Indulis

ŠĶERSĀM PĀRI MEDICĪNAS LAUKAM

Daudziem starp mums ilgajos mūža gados būs bijusi saskare ar dažādām medicīnām. Vai nu dabīgām, vai arī ķīmiskā ceļā radītām un gatavotām, lietojot nepārredzamu rindu ķīmikāliju. Nenoliedzami, ka laba daļa no tām ir palīdzējusi uzlabot veselību, vai arī paildzināt vienu no Dieva dotām, visvairāk sargājamām un visaugstāk vērtējamām mantām katra cilvēka mūžā - dzīvību. Pirms eju tālāk, apzinot, ka šis jautājums nav isti manā kompetencē un, varbūt, būtu labāk man par to nemaz nerunāt, bet, tā darot, es noklusētu savus personīgos, vai arī savu tuvinieku piedzīvojumus un viņu vērtējumus. Tādēļ izšķiros par to runāt un dalīties ar lasītājiem, kuŗiem arī dzīves ceļš nav bijis rožu lauks. Un, varbūt, ka nākamajos MLB Ziņotāja numuros tā lasītāji varētu iepazīties ar citu piedzīvojumiem un pārliedzību, kaut vai arī ne katru reizi pierādāmu visos gadījumos un līdzīgās kaitēs.

Pirms gadiem 40 kāds no maniem kaimiņiem, kad vēl dzīvoja St. Vincent de Paul rajonā, slimoja, pēc viņa paša izteicieniem, ar kuņģa jēlumu. Lai šo slimību ārstētu, vai lai arī to apturētu no tālāk virzīšanās, viņš lietoja šķidra

veida medicīnu "Reclue", kas ir 5 dažādu ķīmikāliju maisījums un pēc Vankuveras Jamp Pharma korporācijas norādījumiem to ieteic lietot kuņģa skābes, gāzes, izplešanās un arī nervozitātes gadījumos, kas arī pavairo kuņģa skābi. Šī medicīna ir viena no vislabākām, kādu esmu atradis un lietojis, uz kas deva atslābumu ne tikai man, bet arī daudziem, kam esmu to ieteicis. Oriģinālā formula nāk no Zviedrijas vai Norvēģijas, bet tā esot pazīstama arī Eiropā. Kā citām, tā arī šai medicīnai ir pāris negatīvu iespaidu: a. manāms vēdera aizcietējums un b. izkārnījumu krāsas maiņa. Cena par 250 ml pudeli ap \$ 10.-, par 500 ml - ap \$ 20.-. Katru reizi pirms lietošanas noteikti šķidrums labi jāsakalo, lai izvairītos no nogulsņējuma.

Tiem, kas cieš no zarnu sašaurināšanās, polīpiem vai cita veida audzējiem, ļoti ieteicams apēst dienā vismaz vienu selerijas kātu un to darīt regulāri katru dienu, nemizotu un zaļu. Selerija sastāv no ļoti daudz šķiedru, kas nepieciešamas pareizai un efektīvai zarnu un kuņģa darbībai. Viens no pasaules dziedniecības vēsturē vispazīstamākajiem augiem ar vairākām labdarīgām īpašībām veselības uzturēšanas laukā ir visiem tik labi pazīstamais ķiploks, audzināts dārzā, vai arī audzis brīvā dabā. Tā neapšaubāmi pozitīvās īpašības spēka un enerģijas saglabāšanā, asins tīrīšanā, sirds darbības regulēšanā jau bija zināmas senos romiešu laikos, kad vergi, lai nezaudētu spēku un izturību, tika ēdināti ar labu ķiploku devu. Ķiploka labdarīgās īpašības apliecina vēl šodien ne tikai homopātiskie ārsti, bet arī mūsu moderno laiku dakteri.

Vēl Latvijas brīvības laikā gandrīz katras lauku mājas medicīnas skapīti vai arī parastā skapja augšējā plauktā atradās pudele ar ķiploka špabi, ko, uznākot nespēka vai vājuma brīžiem, nemeklējot iemesla, kāpēc tādi uznāk, tēvs vai māte papēma mazo ķipīti spēka dzēriena. Ar to nelāga dūša un nespēks tika aizdzīts un smagā lauku darba ceļi neapstājās. Otru, līdzīgu ķiplokam, par veselībai labdarīgu augu vērtēja sipolu, ne vārītu vai ceptu, bet zaļu. Pēc zinātnieku un pētnieku spriedumiem, vismazāk ar apaukstēšanos, iesnām un klepu slimojot tajās zemēs, kur visvairāk edot sipolus, piem., Krievijā. Kā visām citām ķīmiskām medicīnām vai dabīgiem augiem, arī divi pēdējiem - ķiplokam un sipolam ir mums ļoti zināmi un pazīstami blakus iespaidi, bet tie jau mums katram ir zināmi, vismaz tajās ģimenēs, kur viens šis dabīgās zāles ciens, bet otrs nist. Neapšaubāma tomēr ir viena lieta: mūsu katra veselība vai slimība ļoti lielā mērā ir atkarīga no mums katra paša. Ir daudz, ko mēs zinām un nedarām, un ir arī daudz, ko mēs nezinām, bet tomēr darām. □

XXXXXXXXXX

KANADAS LATVIEŠU APRŪPES APVIENĪBA

Sakarā ar nesaskaņām valdes locekļu starpā 1995. g. oktobrī komitejas "Palīdzība Dzimtenei" darbinieki savu darbību pie DV Toronto nodaļas pārtrauca. Piecu gadu pieredze, radītās draudzības saites ar daudzajiem aprūpējamajiem Latvijā - leģionāriem, invalīdiem, represētiem, nacionāliem partizāniem, daudz bērnu ģimenēm un Nacionālo Daugavas Vanagu Latvijas Apvienības Centrālo valdi un tās 42 nodaļām, bez kuŗu palīdzības un praktiskā darba uz vietas mēs nebūtu spējuši savu darbību sekmīgi veikt, bija tie faktori, kas neļāva mums "aiziet pensijā". Tā, draugu mudināti, mēs izšķīrāmies savu darbu turpināt ārpus DV Kanadā organizācijas kā "Kanadas Latviešu Aprūpes Apvienība". Ir pagājis gads, un mēs varam atskatīties uz pirmā gada darbību. Iesākot ar praktiski tukšu kasi, bet, pateicoties pašu darbinieku, draugu un labvēļu finansiālam un materiālam atbalstam, uz Latviju ir aizsūtīti:

1. 85 trīs kubikpēdu saiņi ar drēbēm un, galvenokārt, apaviem NDV nodaļām, izdalīšanai aprūpējamajiem;

**LATVIJAS OKUPĀCIJAS MŪZEJA ATBALSTA
GRUPA ASV**

1996. gada 26. oktobri, Dr. Rūsiņa Albertiņa māja, Naperville, Ill. tika nodibināta Latvijas 50 gadu Okupācijas Mūzeja Fonda Atbalsta grupa ASV (OMFA), kas ir reģistrēta kā bezpeļņas organizācija Ilinojas štatā, ASV. OMFA priekšsēde ir Dr. Ilze Knezinska Schwartz, viņas vietnieks - Dr. Verneris Rūtenbergs, kasieris - Dr. Rūsiņš Albertiņš, juriskais lietvedis - Juris Kīns, sekretāre - Daina Auziņa, Okupācijas Mūzeja valdes pārstāve - Biruta Abula, reklāmas lietvedis - Vitauts Simanis. Šīs atbalsta grupas mērķis ir vākt ziedojumus tekošiem mūzeja izdevumiem un privāta, patstāvīga, bezpolitiska OMPamatfonda radīšana.

Okupācijas Mūzeja ideju īstenoja grupa pašai dziedīgu entuziastu prof. Paula Lazdas vadībā, bez sevišķa Latvijas valdības atbalsta. Pārsteidzoši daudz ir paveikts kopš OM atklāšanas 1993. g. 1. jūlijā. Mūsu sabiedrība var būt ļoti pateicīga par viņu neatlaidīgo darbu un ncapsikstošo ticību savam uzdevumam. Šī mūzeja veidošana bija un turpinā būt ļoti steidzama, jo tie cilvēki, kas piedzīvoja okupāciju, pārdzīvoja izsūtījumu un var dot personīgas liecības, vairs nav jauni.

Līdz šim OM budžets ir bijis balstīts uz gadījuma rakstura neparedzamajiem ziedojumiem, kas rada grūtības ne tik vien turpmāko projektu plānošanā, bet arī kavē ikdienas darbību, kad pietrūkst naudas telpu apsildīšanai, un kas vispār apdraud mūzeja pastāvēšanu nākotnē. Neviens nozīmīga sabiedriska organizācija nevar nopietni darboties bez nodrošināta, stabila ienākuma avota. Tādēļ OMFA tālējotais mērķis ir radīt pamatfondu, no kura mūzejam būtu nodrošināti gadskārtēji ienākumi budžeta izpildīšanai. Nākošā gada OM budžets ir aprēķināts uz \$ 100.000. Ja mēs sāktu ar \$ 1000.- no tūkstots ziedotājiem - organizācijām, ģimenēm, testamentāriem atvēlētajiem - mums būtu miljona dolāru fonds, kas dotu \$ 60.000 gadskārtēju ienākumu OM budžetam. Tātad šāds pamatfonds nodrošinātu tikai daļu no mūzeja vajadzībām, bet tas būs labs pamats, uz kā celt Latvijas Okupācijas Mūzeju.

Kādēļ ir vajadzīgs Latvijas Okupācijas Mūzejs un kādēļ ziedojumu vākšana un pamatfonda dibināšana ir ārzemju latviešu pienākums?

OM ir nepieciešams, lai nezustu liecības un informācija par Latvijas tautas likteni kopš II pasaules kara. Latvijā ir izaugušas paaudzes, nezinot vēsturisko patiesību par pēdējā pusgadsimta notikumiem Latvijā. Ārzemju viesi Latvijā daudz nezina par mūsu likteni un nesaprot mūsu sarežģītās attiecības ar mūsu okupantiem. Rezultāts ir "negatīvais Latvijas tēls". OM ir tā vieta, kur jaunatne mācīsies patiesu vēsturi un ārzemnieki iepazīsies ar krievu un vācu okupācijas sekām Latvijā.

OM pastāvēšanas nodrošināšana ir mūsu, politisko emigrantu, pienākums pret tiem tūkstošiem, kuŗu dzīves nelaikā pārrāva šīs divas okupācijas. Mūsu pienākums ir darīt visu mūsu spēkos, lai viņu likteņu stāsti kļūst par mūsu tautas pašapziņas daļu. Latvija pastāvēš kā nacionāla valsts tikai tad, ja Latvijas iedzīvotāji zinās paši savu vēsturi. Nacionālā identitāte balstās uz kopīgas valodas un vēstures zināšanām.

OM pamatfonda dibināšana ir ārzemju latviešu pienākums, jo neviens cits to nedarīs. Mēs visi labi zinām, cik daudz problēmu ir Latvijā, un mums katram ik pārdienu pienāk lūgumi pēc palīdzības. Lielāko daļu no šīm problēmām var atrisināt tikai Latvijas iedzīvotāji paši ar atbildīgu politisku darbību, izglītību un veselīgāku dzīves veidu. Ārzemju latviešu pienākums ir nodrošināt OM pastāvēšanu nākošajā gadu simtā, kad starp dzīviem vairs nebūs cilvēku, kas paši piedzīvoja Latvijas okupācijas. Represētie

Latvijā, kam šis OM ir ļoti nozīmīga sirdslieta, ziedo savas saglabātās izsūtījuma piemiņas lietas un dienas grāmatas. Mūsu uzdevums ir nodrošināt šīm relikvijām paliekošu pajumti un savākt represēto mutvārdu liecības nākošo paaudžu zināšanai.

Pamatfonda dibināšana ir ārzemju latviešu uzdevums, jo tas ir konkrēts, paveicams projekts, kur katrs ziedojums ir ļoti nozīmīgs un ar tālejošām nākotnes sekām. Okupācijas Mūzeja pamatfonda dibināšanu uzsāka Klivlandes latviešu organizācijas un atsevišķas ģimenes ar \$ 16.000 ziedojumu 1995. gada septembrī. Mēs aicinām latviešus ASV dibināt OMFA filiāles, un latviešus citos kontinentos organizēt līdzīgas OM atbalsta grupas. Ziedojumus lūdzam turpināt sūtīt PBLA-OMF, P. O. Box 4016, Rockville, MD 20849-4016, USA. Tie ir atvelkami no ienākuma nodokļiem. Būsim devīgi aizvesto piemiņai un jaunatnes audzināšanai. □

**Ilze Knezinska Schwartz,
2280 Demington Drive,
Cleveland Heights, OH 44106, U. S. A.**

\$

Mārtiņš Štauvers

SĀPES

Tu sājū bērns esi,
Tās tavu muguru liec
Un rokām liek klēpī sligt,
Tu sājū bērns esi...

Un tomēr - Tavos lūpu kaktos
Dažkārt parādās smaids,
Kas sāpes aizliedz
Un sveicināt liek.

Sāpēs Tava sirds kā krams,
Smaidā - mīlestība daiļa.
Kā savienot sāpes ar to?
Kā atrisināt neatrisināmo?

Iesaldēt, atraidīt sāpes
Neprotu es, bet roku sniegt varu,
Lai vestu Tevi uz gaisīgu telpu,
Kur tās var aizmirst un neievērot.

Un Tu vairs neesi sāpju bērns,
Bet cilvēks ar dvēseli dzidru,
Kas iepriecina katru,
Kas ir ap Tevi jebkur.

Neesi sāpju bērns,
Sāpju bārenis vārgs.
Modini sevi gaišākai dienai,
Kur milestība zied ziediem krāšņiem!

GRĀMATAS

JAUNA LATVIEŠU GRĀMATA

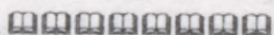
Bijušais franču Ārzemnieku leģionārs Bruno Plūme jau vairākus gadus pūlējās apzināt vēl dzīvos latviešu vīrus, kuŗi ciniņās Francijas Ārzemnieku leģionā. Viņš vāca atmiņas, uzņēmumus un liecības, lai būtu iespēja pastāstīt latviešiem par to jauno puīšu likteņiem, kuŗi aigāja karot Ziemeļāfrikā un franču Indoķīnā. Sevišķi lielā skaitā (pāri par 200) pēc II pasaules kara no franču gūstekņu noņem, lai bēgtu no bada un draudiem, ka viņus izdos krieviem.

Tagad Br. Plūme ir laidis klajā grāmatu, kas iespiesta Latvijā un pieejama arī Kanadā. Tā dod labu pārskatu par Lēģiona vēsturi, apstākļiem un mērķiem. Arī par ļaudīm, viņu parašām un apkārtni tajās vietās, kur notikušas cīņas,

uzbrukumi un aizstāvēšanās. Daudz foto uzņēmumu, ļoti saistoši personīgo piedzīvojumu apraksti un aizkustinoši atklāta sarakste starp draugiem. Nodaļā Es atceros Vietnamu Bruno Plūme stāsta par sevi, un vārda pilnā nozīmē par to ellī, kurai viņam bijis jāiet cauri - un ir izgājis.

Grāmatai ļoti glīta apdare un tā ir informatīva un interesanta lasāmviela katram, kurš grib zināt par latviešu puīšu gaitām dažādās pasaules daļās. □

E. C.

TREJI VĀRTI 173

Žurnāls iznācis ar mazu nokavēšanos, bet ar interesantiem ārzemju un Latvijas rakstnieku darbiem un nacionālu saturu. A. Skalbergs raksta par pretošanās kustību "Kursa" no 1945.-47. gadam. Liepājas politehnikuma studenti gatavi cīnīties par brīvu Latviju un saglabāt latvisku garu, nodibina savu organizāciju "Kursa", bet ieročus atrada Kurzemes mežos vai zaga armijas noliktavā. Darbojās arī citas pagrīdes organizācijas. Apcietināja 31 dalībnieku, sekoja nežēlīga arestēto pratināšana. 9 piesprieda nāves sodu, 21 izsūtīja.

J. Klīdzēja darbā "Dancis ar vilkiem" krievu mafija ik mēnešus latviešiem prasa sivēnu un 10 latus. Uzbāžas ar citām prasībām. Nodibināja 5 cilvēku grupu, kas pēc lozes izpildīja sodu krieviem, ja kāds to bija pelnījis. Piederīgie aizvesti uz Sibīriju.

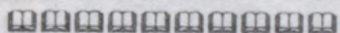
Alida Biša raksta par ražas novākšanu pēdējā kara vasarā un izglābj zirgu no aizvešanas. Jānis Dišlers apskata dažādas neizdevušās pankūku cepšanas receptes ganu laikā. Pazaudēja bikses, bet pankūkas izcepa. M. Voitkus-Lukina apraksta dainu sakrālo kodolu. Albertam Eglitim ir pārdomas par latviešu Preses biedrības jubilejas gadu. J. Rumberga Latvijā novērojusi, ka tur maz lasa žurnālus, bet par Trejiem Vārtiem labas atsauksmes. Tos Latvijā lasa. Viņa atstāsta vasaras piedzīvojumus Latvijā, noskatījusies "Skroderdienas Silmačos".

Tonija Krūka atrisina smagu noslēpumu: viņa iemāca zēnam angļu valodu, lai tas varētu izlasīt viņam atstātu vēltījumu. M. Zichmanis apraksta majoru Ernestu Laumani, kas nepadodas nekādiem spaidiem. Igaunū nodaļā Leo Švarcs aprakstījis igauņu mūzikas aprindas un popularitāti. A. Langmanis aprakstījis tālus un skaistus ceļojumus. J. Liepkalns Latvijā novērojis ušņu pilnus tīrumus.

A. Goba savās atmiņās skabargās atceras interesantus un neparasti jocīgus notikumus komunistu valdīšanas laikā Latvijā, ko var lasīt ar smaīdu. Dažādi starpgadījumi notikuši bieži. Kāds lauku vecuks krietnā "dūšā" lamājies un splāvis uz "tautas tēva" bildes, kam sekoja arests un 25 gadi Sibīrijā, bet pēc pusotra gada nākusi atpestīšana, jo Staļins nomiris. Bet vecuks zaudējis, kad ar dakšām mēģinājis nodurt satrakotu bulli.

Seko vēl līdzīgi 12 apraksti. Aprakstīti arī Brazīlijas latvieši, kas sašķēlušies vairākās grupās. Ievietoti 7 autoru dzejas darbi. Smaīdu izvilina Ed. Keiša trāpīgi zīmējumi ar piemērotiem paskaidrojumiem. Noslēgumā V. Klētiņa draiskulīgs raksts Gostiņu Jetukam. □

V. Irbe

AICINĀJUMS

tautiešiem piedalīties nākotnes darba plānošanā

Ši gada NĀKOTNES DARBĪBAS PLĀNOŠANAS SEMINĀRU "Daugavas Vanagi" organizācijas Kanadā zemes valde rīko kopīgi ar LNAK valdi. Ir iecerēts, ka seminārs dos atrisinājumu plānotam darbam, lai sekmīgāk palīdzētu latviešu tautai un Latvijai, kas patlaban pārdzīvo vienu no smagākajiem un kritiskākajiem vēstures laika posmiem.

NĀKOTNES DARBĪBAS PLĀNOŠANAS SEMINĀRS notiks 1997. gada 15. februārī, plkst. 10:00, DV namā, 125 Broadview Avenue, Toronto un turpināsies visu dienu. Savu līdzdalību ir apsolījuši LNAK valdes priekšsēdis un PBLA valdes priekšsēdes vietnieks Tālvāldis Kronbergs, ilggadīgs LNAK valdes (bij.) Izglītības un skolu nozares vadītājs, vēsturnieks un preses darbinieks Jānis Mežaks un "Daugavas Vanagi" Kanadā zemes valdes Nākotnes darbības plānošanas nozares vadītājs Bruno Innus.

Iecerēts apskatīt trīs temas:

1. Ierosinājumi Daugavas Vanagu organizācijas nākamajam darba posmam;

2. Nacionāli - politiskā audzināšana latviešu skolās. Vai esam apmierināti ar patreizējo latviešu jaunatnes audzināšanas programmu? Kā varam veicināt nacionālās pašapziņas audzināšanu?

3. Latvijas Saeimas vēlēšanas - vēlamās maiņas likumā. Kā apakšpunktus apskatīt: a) vai vēlamies septīto Saeimu līdzīgu, kādas bija piektā un sestā un b) vai obligātais kara dienests jāpilda visiem, bez izņēmumiem.

NĀKOTNES DARBĪBAS PLĀNOŠANAS SEMINĀRU vadīs DV KV priekšsēža v. i. A. Kalupnieks.

Lielākā daļa no latvju tautas patreiz dzimtenē dzīvo ļoti grūtos apstākļos un ir paredzams, ka nākamie 10 gadi būs kritiskākie. Tie būs kritiski latviešiem arī mītņu zemēs ārpus Latvijas, jo jāreķinās, ka mūsu skaitliskais sastāvs jūtami samazināsies. Tas nozīmē, ka palīdzības darbs, ko šodien veicam ar uzviņu, arī samazināsies. Tādēļ mūsu pienākums pret tautu dzimtenē ir: Nevajadzīgi neizšķiest mūsu atlikušos materiālos līdzekļus, fiziskos un garīgos spēkus, bet tos plānoti izlietot kopējam darba cēlienam.

Saslēgsimies visi plecu pie pleca, sadodoties roku rokā kopējam nākotnes darbam. Tikai kopējiem spēkiem varam paveikt to darbu, kas mums jādara un ko mūsu tauta ir tiesīga no mums sagaidīt dzimtenē un arī ārpus tās. Daugavas Vanagu organizācijai, kas šeit ir lielākā organizētā vienība, piekrit uzdevums būt vadošajam spēkam netīkvien šodien, bet arī ritu, parit un visās nākošās dienās. Kā vienota vienība mēs esam gatavi to darīt, bet mums ir vajadzīgs arī tautas atbalsts. Aicinām mūsu darbu netīkvien kā atbalstīt, bet arī plānot. Aicinām visus, it visus līdzdarboties darba plānošanā, pulcējoties DV namā 15. februārī.

Semināra darba grupu vadītāji - T. Kronbergs, J. Mežaks un B. Innus visas temas apskatīs kopīgā saietā. Pēc tam klātesošie semināra dalībnieki varēs savos uzskatos dalīties atsevišķajās darba grupās. Pārrunās un debatēs rastie ieteikumi un rezolūcijas nākotnes darbam tiks virzītas tālāk uz "Daugavas Vanagi" Kanadā delegātu sapulci, vai arī pēc semināra ieteikumiem. □

"Daugavas Vanagi" Kanadā zemes valde

DV JAUNĀIS PRIEKŠNIEKS - VARIMANTS PLŪDONS

DV ģenerālsekretāra Gunāra Tamsona paziņojums: "Ši gada 31. oktobrī noslēdzās DV priekšnieka vēlēšanas. Pēc iesūtītām ziņām, vēlēšanu rezultāti ir šādi: par Jāni Frišvaldu nodotas 2489 balsis, par Varimantu Plūdoni nodotas 2817 balsis.

Ar 328 balsu vairākumu par Daugavas Vanagu organizācijas priekšnieku un DV Centrālās valdes priekšsēdi nākamie trim gadiem ir ievēlēts Varimants Plūdons.

Sveicot viņu mūsu trimdas lielākās un spēcīgākās organizācijas vadībā, novēlam viņam vislabākās sekmes un panākumus šajā darbā!

Daugavas Vanagi, sasauksimies!"

Varimants Plūdons dzimis 1928. g. 29. maijā, Rīgā: dzejnieka Viļa Plūdona un viņa dzīves biedres Elfrīdes ģimenes jaunākā atvase. Varimants bērnības gadus pavadījis pilsētā, bet viņa sirds velk uz lauku dzīvi. Pēc pamatskolas beigšanas tālāko izglītību iegūst Mežotnes lauksaimniecības vidusskolā, kas, kaņam sākoties, ir jāpārtrauc. Mācības turpina "Ausmas bēgļu nometnes vidus-

skolā Vācijā. Kalpojās ASV armijas darba vienībā līdz 1949. gadam, kad izceļo uz Kanadu. Pēc apmešanās Sadberijas pilsētā nodibina ģimenes dzīvi ar Ausmu. Aktīvi iesaistās sabiedriskajā dzīvē un piedalās DV Sadberijas nodaļas dibināšanā. Toronto izmanto iespējas vakara koledžā izglīties uzņēmumu administrācijā. Līdz aiziešanai pensijā ir darbu vadītājs vidēji smagā rūpniecības ražošanas uzņēmumā. Iesaistās DV Toronto nodaļas darbā, kur ir valdes loceklis un valdes priekšsēdis. No 1977. g. līdz 1983. g. un atkal no 1995. g. ir DV Kanadas zemes valdes priekšsēdis. Sevišķi lieli nopelni ārējās informācijas paplašinātas darbības izveidošanā, kam bija liela nozīme latviešu tautas un Latvijas valsts likteņa pacelšanā vietējo un federālo valdības politiku aprindās. Tāpat daudz strādājis gan palīdzības darba plānošanā, gan līdzekļu sagādē, gan arī tieši praktiskā darbā.

Par nopelniem DV organizācijas darbā apbalvots ar DV KV un DV CV Atzinības rakstiem un ar DV nozīmi zeltā.

Balsojuma rezultāti:

Zeme	Par J. Frišvaldu	Par V. Plūdoni
Anglija	1040	236
ASV	520	1204
Austrālija	308	601
Beneluksa zemes	4	11
Brazīlija	7	2
Dānija	Rezultāti vēl nav zināmi	
Francija	-	15
Kanada	126	569
Vācija	378	108
Zviedrija	106	71
=====		
Pavisam kopā	2489	2817
=====		

Kā redzams, eiropieši vairākumā balsojuši par J. Frišvaldu, bet Ziemeļamerikas un Austrālijas vēlētāji - par V. Plūdoni. Vēlēšanās piedalījušies 72,2% balstiesīgo biedru, kas ir cienijams cipars.

Jaunais DV priekšnieks vadību pārņēma 1997. gada 1. janvārī. Līdz ar amata maiņu notiek arī maiņas CV prezidijā. No amata jau atlūdzies līdzšinējais DV CV sekretārs Jūlijs Počs. Kāds būs jaunā DV CV prezidija sastāvs, šobrīd vēl nav zināms. DV KV priekšsēža vietas izpildītājs ir A. Kalupnieks.

Vēlam jaunajam DV priekšniekam Varimantam Plūdoniņam sekmes lielo pienākumu veikšanā. Ceram, ka viņš saņems nedalītu vanagu un vanadžu atbalstu atbildīgajā postenī un spēš saliedēt DV saimi vienā noteiktā vienībā. □

☒☒☒☒ VĒSTULES ☒☒☒☒

KALPĪBAI AUDZINĀTS

Par Ivara Ķezbera jucekliģo mēļošanu

"Tā ģeķa mute sev pašai ir par postišanu."
(Zalamana sakāmvārdi, XVIII, 7)

Nebrīvībā audzis, okupantu vajadzībām apmācīts un Maskavas propagandas apdullināts, Ivars Ķezbers pat reiboni nespēja iedomāties, ka krievu skrandu imperija varētu kādreiz "aiziet pie velna mātes". Tāpēc, lai varētu ērtāk un labāk dzīvot, viņš izšķirās kļūt par okupantu pakalpiņu. Intervijā "Rīgas Laikā" (1996, nr. 8) viņš paskaidro žurnālistei Ievai Lešinskai: "Attīstīt savu personību es varēju tikai pieņemot daļu no valdošās elites diktētajiem spēles noteikumiem."

Šie noteikumi lika viņam apkarot jebkādas savu tautiešu atbrīvošanās centienus un it īpaši - jaukt un graut ārzemju latviešu patriotisko darbību. Šāda prettātiska no-

darbošanās, protams, nevarēja palikt bez kļūmīgām sekām viņa "personības attīstībā", kur ietilpa arī kalpības gados nostiprinātā atziņa, ka teikt patiesu vārdu ir nožēlojama muļķība. Tai pašā laikā Ķezberu, šķiet, kaitina tas, ka ir latvieši, kas varējuši iztikt bez melošanas un svešu varu diktētajiem spēles noteikumiem. Sevišķi netikami viņam ir trimdas vēsturnieki, kas brīvi un atklāti ir varējuši paust savas atziņas par okupantu falsifikācijām mūsu nesenās vēstures norisēs.

Vairākās agrākās intervijās Rīgas laikrakstos Ķezbers ir pūlējies radīt aizdomas pret trimdas vēsturniekiem (U. Ģermani, A. Ezergaili, E. Andersonu) par viņu it kā "tumšiem sakariem" ar padomju varas iestādēm, jo viņi esot varējuši strādāt padomju arhīvos, kas ticis liegts pašmāju vēsturniekiem. Par šiem muļķīgajiem meliem, kas viegli pierādāmi, esmu rakstījis "Dienā", 1996. gada 14. februārī.

Laikam aizmirsis, ko samelojis 1995. gadā publicētājās intervijās par trimdas vēsturnieku "strādāšanu padomju arhīvos", Ivars Ķezbers "Rīgas Laikā" nāk ar citu muļķīgu versiju, bramanīgi jautādams:

"Bet man jautājums tam pašam Ģermana kungam - kā viņš atbrauca par Kultkoma naudu un tika arhīvos? Vai to deva par zilām acīm? (...) Bet kāpēc viņš tika un citi ne? Kāpēc netika Edgars Andersons?"

Labi, ka šoreiz "attaisnots" ir nelaiķis E. Andersons un vairs netiek apvainots A. Ezergailis. Toties man vēl piemelota braukšana par Kultkoma naudu, lai gan savu braucienu 1966. gadā finansēju ar zviedru piešķirto zinātnisko stipendiju un ar Rīgas Kultkomu man nekādu kontaktu nebija.

Var jautāt: kas dzen Ivaru Ķezberu sapīties arvien jaunus un gaužām caurspidīgos melos un pretrunās? Vai nebūtu labāk un virišķīgāk attīstīties no kalpības gadu sārpiem un morāliem pazemojumiem? Tāpēc, Ivar, ieklausies pirmās atmodas dzejnieka Anša Līventalā atgādinājumā:

"Latvis brīvnieks! Brīvas kārtas
nevaid tas, kas sūdos vērtās!"

Uldis Ģermanis

☒☒☒☒☒☒☒☒☒☒

PAR MLB ZIŅOTĀJU

♥ Sūtām sveicienus visiem MLB Ziņotāja darbiniekiem. Izdevumu lasām ar lielu interesi, jo atrodam, ka Jūsu avīze ir daudzpusīga. Tā izskatās, ka "Laiks" sāk palikt Jums aizmugurē, jo tas ir palicis par daudz vienusīgs. Mums ļoti patīk apraksti par lauku dzīvi Latvijā. Ceram, ka darbiniekiem neaptrūks enerģijas nākotnē interesanti rakstīt.

Ritma un Egons Jurevici, Vinipegā

♥ Izlasot M. Štauvera 18. novembra svētku runu Vankūverā-Sietlā, jāsaka: žēl, ka šo runu neiznāca sacīt Cēsis, Jelgavā, Ventpilī, Daugavpilī vai kādā citā Latvijas pilsētā, tad turienes presē ļaudis būtu lasījuši, vērtējuši un sākuši labāk izprast okeāna šīs puses ļaužu domas. Un tā, varbūt, labāk izprastu ne kas tos "mēs un jūs" šķir, bet vieno.

Labprāt vēlētos redzēt ikvienā "Ziņotājā" kādu rakstu - pozitīvu rakstu - ko dzimtenē, pēc tik daudziem tumsības gadiem, tautieši dara, vai jau darijuši, lai Latvija atkal atzeltu.

Dzidra Sprūdža, Otavā

☒☒☒☒☒☒☒☒☒☒

♥ Pateicamies par labiem vārdiem. Redaktors un redakcijas darbinieki ir saņēmuši vairākus desmit sveicienu un Jaungada novēlējumu kartiņas. Tām visām nevaram vienkārši fiziski atbildēt. Atvainojamies. Sakām visiem sirsnīgu paldies!

Redaktors un redakcija

PRIME MINISTER • PREMIER MINISTRE

It is with great pleasure that I extend my warmest greetings of the season to the members of the Montreal Latvian Society.

As we begin a new year, we should pause to reflect on Canada's bounty, which is both a legacy and a trust. This is a time for celebration, when we honour the traditions with which each of us has enriched this great country we call home. Surrounded by loved ones and confident that a bright future awaits us, Canadians cannot help but rejoice.

My family and I would like to offer you our very best wishes for a happy holiday. May the blessings of the season continue to touch your lives as we look forward to the challenges and opportunities of the new year.

Jean Chrétien

OTTAWA
1997

PRIME MINISTER • PREMIER MINISTRE

C'est avec grand plaisir que j'adresse mes cordiales salutations aux membres de la Société lettone de Montréal.

Le début d'une nouvelle année nous rappelle le pays d'abondance qu'est le Canada, notre patrimoine et notre patrie. C'est une période de fête, pendant laquelle nous renouons avec les traditions qui sont nôtres. Entourés de leurs êtres chers et forts de la certitude d'un avenir heureux, les Canadiens ne peuvent que se réjouir.

Ma famille et moi vous souhaitons une agréable célébration. Recevez nos meilleurs vœux de santé, de bonheur et de prospérité pour l'année à venir.

OTTAWA
1997

LITHUANIA ASCENDING

S. C. Rowell, *Lithuania Ascending: A Pagan Empire Within East-Central Europe, 1295 - 1345.* Cambridge University Press, 1994

The book-cover says that S. C. Rowell, Lecturer in the Centre for West Lithuanian and Prussian History, University of Klaipėda, and sometime Research Fellow, Clare College, Cambridge has attempted ... *to show how the Lithuanians manipulated their position on the commercial, denominational and colonial frontiers to maintain an expanding dominion in the face of Polish, Teutonic and Rus'ian* (Rowell's spelling for lands inhabited by eastern Slavs) *opposition.* As Gibbon searched for the reason why and how the powerful Roman empire did decline and fall, Rowell is wondering why and how an agricultural society functioning on kinship level in a country where ... *one might travel for days through wilderness without sight or sound of another man* - a pagan society on top of it - could ascend to imperial might. His answer is this: *The Byzantine Commonwealth and Rus' met Catholic Christendom on the territories of the Grand Duchy... of Lithuania,* where Gediminas had learnt from his neighbours how ... *to use several mutually hostile allies in [his] struggle to maintain control of his lands.* And it was much more than control - it was expansion from the Baltic to the Black Sea.

This astounding upsurge then and source of historical Lithuanian pride now, however, was bought dearly. The previously egalitarian society had to be converted to a hierarchical system. At the time when their northern Latvian brothers had to succumb under foreign lords, Lithuanians had to accept their own lords and kings who were none the less haughty. In the beginning the imperial seeds in Lithuania had encountered a politically drab soil. While Mindaugas in the early 13th century could build on the hierarchial tradition of Aukštaitija, only after the 1422 - two generations after the Empire of Gediminas - did

Žemaitija accept fully the political doctrine of united Lithuania. Mindaugas did, however, take the first steps towards an imperial future. As Rowell points out ... *in 1251 with the hope of gaining support from the Teutonic Order for his military campaign in Žemaitija* (Remember Churchill's principle: the enemy of my enemy is my friend.) *and with an eye to attracting Western merchants to his lands, Mindaugas was baptised Catholic... and crowned king by Bishop Heinrich, the papal representative... The princes whom the king did not defeat in battle or whose relatives he did not marry, were despatched to Rus' to carve out patrimonial domains of their own to replace those confiscated by Mindaugas.* Here we can observe the principles of empire-building: the use of mutually hostile allies, religious barter, safeguarding of local authority, and military expansion - all practiced to perfection by Gediminas. At the same time Gediminas also learned not to ... *repeat the mistake of Mindaugas who had fallen prey to the ambitions of the Order, which sponsored his conversion, and the enmity of his pagan rivals who eventually murdered him.*

Gediminas realized that his baptism would end his political exchange value in the pope's eye and that ... *the conversion of his people to Christianity could only happen once if he could promise it a thousand times to pope or patriarch.* There are two important political elements here. The first was the realization that not only was pagan Lithuania under constant threat from both the Eastern and the Western Christendoms, but it also could become a political pivotal point upon which this threat would be balanced. The second was a basically Baltic "pagan" principle of religious pluralism.

Gediminas allowed religious freedom in his empire as long as everyone held to their own rites. He told the papal legates that he desired ... *Christians to worship their god according to their own custom, Rus'ians according to their rites and Poles according to their own custom. For we all worship one god.* Thus Lithuania extended her influence

towards the Byzantine Commonwealth and ... the local Orthodox clergy came to regard their Lithuanian rulers and eventually their princes' pagan overlord as ecclesiastic patrons. Some of these princes by marriage would accept Orthodox Christian names, while still holding to their religious tradition, while others - like the Traidenis family - became faithful Christians. Thus Daumantas became an ally of the Nevsky clan and celestial patron of Pskov. This Eastern move was counter-balanced by close ties to Western Christianity and Gediminas' extensive correspondence with Rome. Gediminas welcomed friars from Rome not only using them as his secretaries, but also allowing them to attend the ritual needs of Christian merchants and tradesmen - although a friar stepping into a pagan grove would be seen as a threat to the religio-political balance, and would be stopped immediately.

This religious pluralism served to unite Lithuanian people and ... *Gediminas attempted to strengthen his dynasty's control by revitalizing the native religion.* Rowell goes to great length to show that this native religion was a religion of pluralism and how Gediminas used this pluralistic principle to put down strong roots in the Baltic tradition. To quote Rowell more fully: *The local princes-priests of Lithuania had always been involved with the direction of the pagan cults. Such is common among politically acephalous and predominantly agricultural societies such as Lithuania in the early Middle Ages. The cults were even more decentralised than the political control of the Gediminids, there was no single ritual of the dead; the sacred horse of Perkūnas might be black in one region and white in another. Perkūnas the sky deity was the chief god in some area but in others he had to surrender primacy to the earth god. There was no papal figure in Lithuanian religion. No pagan pope lived in a heathen Rom(e)uva; nowhere in the Nadruvian wilds did there pontificate a respected pagan John XXII. Indeed we should not expect such a priest to exist in a polytheistic cult. Until the reign of Gediminas there was probably no special cult building in the land, although Vilnius appears to have been closely associated with holy sites, if only that so many dead dukes lay around.*

Rowell's thesis is that as long Gediminids could maintain this societal religious basis, the empire was on safe footing, but as the dynasty did expand and accepted - in this very tradition of pluralism - other, basically monistic rites and approaches, this footing, too, slipped under the would-be emperor's feet. As Rowell's bibliography shows he is not familiar with history of how this pluralistic tradition survived in the neighbouring Latvian lands. Therefore he also misses the Dievas-Bog, bažnyčia-cerkva problem - especially in Lithuanian aspects - though this does not invalidate his thesis as such.

Rowell's book is a very richly documented work that explains the empire of a genial political leader - an empire as important and shortlived as that of Alexander the Great. While Gediminas' empire lasted only for a half a century, the principles of pluralism are still with us - even of political thinkers are considering it nowadays more in terms of the dichotomy of communitarianism and liberalism. The state should be liberal, progressive, outward looking but also tough if need be, while the community should guard its ethos and tradition and be humane and inward looking. Isn't this why Gediminas on the one hand, guarded the ways of the old and didn't admit the missionaries into the holy groves, but on the other hand, was open to the political, economic, and military developments of his day? His empire did not last - but neither did most of them, except perhaps as disembodied

phantoms of history. He did not foster unrealistic expectations for the survival of his state, nor would he allow obliterating the will and ethos of the individual within his lifespan on this earth. His sons and daughters followed the tradition and the language of their forefathers, although the grandchildren adopted the ways of the people around them - again in the spirit of pluralism. It is this spirit of pluralism that Gediminas has left his people as a noble political building block for empires. □

Imants Steprans

Discussion on published material and other contributions - written and monetary - are most welcome. Ed.

AIZSAULES CEĻOS

MIRIS PĒDĒJAIS LATVIEŠU STRĒLNIEKS

16. decembrī aizsaules pulkiem 98 gadu vecumā pievienojies pēdējais latviešu strēlnieks, Lāčplēša Kaŗa ordeņa kavalieris kaprālis **Vilhelms Plošs**. Viņu apglabāja 30. decembrī, Anglijā, pēdējos sveicienus no latviešu kaŗavīru saimes nesot un vainagu noliekot Dr. Leopoldam Rumbam, Anglijas Daugavas Vanagu fonda ilggadīgajam valdes priekšsēdim, kas arī rūpējās par aizgājēja labklājību veco ļaužu namā. Ar V. Ploša aiziešanu mūžībā, arī LKOK skaits ir tikai divu mēnešu laikā samazinājies uz pusi, jo 16. oktobrī 103 gadu vecumā arī Anglijā mira LKOK pltn. **Osvalds Meijs**, bet 27. novembrī 98 gadu vecumā LKOK kar. **Edvins Šneiders**, ASV. Pēdējie trīs vēl mūsu vidū esošie lāčplēši ir 98. g. v. LKOK atv. pltn. **Alberts Ameriks**, Latvijā, 95 g. v. LKOK biedrības priekšnieks vlt. **Arvīds Lauris**, ASV, un 96. g. v. LKOK virsnieka vietnieks **Herberts Saulītis**, arī ASV.

Par aizsaulē aizgājušo pašu pēdējo latviešu strēlnieku V. Plošu Latvijas Valsts vēstures archīva 1995. gadā izdotajā Lāčplēšu Kaŗa ordeņa kavalieŗu biogrāfiskajā vārdnīcā atrodama šāda informācija:

"Cēsu rotas kareivis, LKOK Nr. 644. Apbalvots 1921. gadā. Dzimis 1898. g. 11. nobembrī, Jaunraunas pag. Kērpjos, lauksaimnieka ģimenē. Vidējā izglītība. Krievu armijā iestājies 1917. g., iedalīts 4. Vidzemes strēlnieku pulkā, kurā palicis līdz I pasaules kaŗa beigām. Latvijas armijā iestājies brīvprātīgi 1918. gada 25. decembrī, Rīgā, Cēsu rotā, piedalījies kaujās pret lielniekiem līdz to sagrāvei Cēsu rotas, pēc tam 2. Ventspils kājnieku pulka rindās. 1920. g. paaugstināts par kaprāli. 1919. g. 23. februārī, Kurzemē pie Lēnes muižas, Plošs kā vecākais slēpni paziņoja savam komandierim par pretinieka tuvošanos, pēc tam zem apšaudes turpināja novērot ienaidnieka spēkus; pateicoties viņa drosmei, mūsējiem izdevās lielniekus atsist. Atvaļināts 1921. g. 1. martā. Saimnieks tēva mājās. II pasaules kaŗa laikā devies trimdā. Mūža nogali aizvadījis Anglijā..."

Lai viņam vieglas smiltis, svešas zemes smiltajā atdusoties! □

Rez. brig. ģen. **Vilmārs Kukainis**,
LKOK Biedrības pilnvarotais

VITAUTS GOLTS

1996. gada 30. decembrī Lakeshore General slimnīcā, Pointe Claire, miris **Vitauts Golts**.

Par viņu sēro meita Ausma un znots Ojars Groskaufmaŗi, mazbērni Kārlis, Sandra, Astra un Andris un 4 mazmazbērni. Pēdējā gaitā izvadīts privātās bēres.

DZIMTENES PATEICĪBAS

Līdz ar baltām sniega pārslām, kas aplido zemi Ziemsvētku laikā, līdz tūkstošiem palīdzības lūdzēju neizpildītiem lūgumiem sāk atlidot pateicības vēstules no mūsu mīās dzimtenes, no tiem, kas saņēmuši mūsu privātos, gan arī sabiedriskos saiņus. Ar prieku varam konstatēt, ka, pretēji citām reizēm, saiņus vispirms saņēma Latvijas tālākie novadi un tikai tad Rīga un citi tuvākie. Šoreiz palīdzību saņēma skolas un Daugavpils Paidogoģiskā Universitāte. Viena no universitātes docentēm - Zaiga Ikere raksta:

"Sirsnīgs sveiciens Ziemsvētkos DV Montreālas nodalījam. Daugavpils Paidogoģiskās Universitātes angļu valodu studējošie jaunieši ir saņēmuši no Jūsu organizācijas ļoti skaistu dāvanu - grāmatu sūtījumu. Mūsu darbā noderīgas gan vārdnīcas, gan daiļliteratūra. Visas grāmatas Jūsu sūtījumā izvēlētas ar rūpību un mīlestību. Mani sevišķi iepriecināja atsūtītās vārdnīcas un Vebstera vesels komplekts (17 sējumi). Tas sevišķi noderēs grupu darbā ar studentiem semināros. Šādi praktiski semināri tiek organizēti pie teorētiskajiem kursiem angļu leksikoloģijā un leksiskajā semantikā. Mūs iepriecina gan sinonīmu vārdnīca, gan arī pārējās. Lūdzu, nododiet manus mīļus sveicienus par lielisko sūtījumu. Vēstulei pievienoju universitātes aprakstu ar katedrām un katedras fotogrāfiju. Jaunieši mācās visur, bet sevišķi tas nepieciešams pierobežā."

Vēstule skaistā apdarē, datora (smadzeņu) rakstā, saņemta no 12. Daugavpils vidusskolas kolektīva direktres Elitas Bolīpas:

"Sveiciens no tālās, bet mīļās Latvijas! Liels paldies par Jūsu sūtījumu, ko saņēmām 4. decembrī. Tas sastāvēja no 6 lieliem saiņiem, kas bija cieši noslēgti un nolīmēti. Priecājamies par dažāda veida rakstāmpiederumiem, burtiņām, rakstāmpapīru (ļoti cerējām saņemt kseroksa, domāts zēroks papīrs, jo materiālu pārkopēšana ir ļoti vajadzīga un papīra, kseroksa pulvera iegāde skolai izmaksā dārgi), skolas noformēšanā ļoti noderēs arī krāsainais papīrs. Paldies par tāfeles kritiņiem, bet, diemžēl, mums skolā nav neviena kritiņa turētāja. Mūsu veikalos tie nav pagaidām redzēti. Saskaitot visas sūtījuma vienības, mēs pārliecinājamies, ka spēsim sniegt Ziemsvētku dāvanīgu lielam skaitam skolēnu un arī skolotāju. Pirmo reizi mēs saviem skolēniem varēsim stāstīt par dāvinājumu no tālās Kanādas, Protams, mūsu pienākums ir vēl vairāk skolēnus iepazīstināt ar Jūsu organizāciju un tās vēsturi. Īpaši lielu paldies gribētos izteikt Čaka kungam, kuņš, domāju, ir šī sūtījuma iniciators. Ja kāds no Jūsu organizācijas biedriem kādreiz ir Daugavpilī, būsiet mīļi gaidīti mūsu skolā."

No Krāslavas pagasta Ezerkalna sākumskolas - bērnu dārza direktres Svetlanas Rusmanes saņemta šāda vēstule:

"Cienījamie tautieši! Jūsu sūtījumu esam saņēmuši. Pirmo - vasarā, bet otro - decembrī. Liels paldies! Sevišķi noderīgas bija kancelejas preces, jo ne visiem bērniem vecāki var iegādāties rakstāmpiederumus un krāsaino papīru, un kur nu vēl tik jaukas kancelejas preces. Pirmā saiņa bērnu apavi noderēja, taču tur bija daudz maza izmēra, šauru apavu. Vēlreiz pateicamies par labdarības akciju un arī ceram uz turpmāku atbalstu. Bērnu, viņu vecāku un skolotāju vārdā, S. Rusmane."

Balvu 1. vidusskolas direktors Domeniks Svienskis raksta: "DV Montreālas nod. valdei! Daru zināmu, ka 1996. g. 8. dec. Balvu vidusskola saņēma Jūsu sūtījumu - 3 saiņus, kur bija kancelejas preces, rakstāmpapīrs, burti-

cas, pildspalvas, zīmuli un citi. Sirsnīgs paldies par sūtījumu un Jūsu darbību. Rakstāmpapīru izmantosim skolas kancelejas vajadzībām, bet pārējos varēsim ielikt skolēnu Ziemsvētku maisiņos. Par iepriekšējo sūtījumu tiku informējis Bruno Logina kungu, ceru, ka viņš to Jums nodeva ar pateicību. Vienmēr rakstiņu par sūtījumu saņemšanu."

Valentīnes Saulītes ģimene no Daugavpils raksta: "Esiet sveicināti, cienījamie tautieši! Sirsnīgs paldies Jums par Ziemsvētku dāvanām, kuņš esat mums sarūpējuši. Tā 3. decembrī mūsu ģimene no Jums saņēma kārtējo paku ar apģērbu. Liels paldies par Jūsu atsaucību. Uz Jūsu jautājumu par izmēriem varu pateikt tikai vienu, ka mēs jau neesam veikalā, kur var izvēlēties, tāpēc esam pateicīgi par visu. Ja kaut kas mums neder, atrodam citus bērnus no daudz bērnu ģimenēm un mantas atdodam viņiem. Ļoti daudz mantu mums der. Es savam lielam un korpulentam augumam esmu saņēmusi gan jaku, gan sveteri, gan arī savām lielajām kājām (Nr. 42) kurpes. Par to milzīgs paldies! Mūsu meitenes, kuņām ir 12, 14 un 16 gadu, vienmēr ir apmierinātas un pateicīgas par Jūsu sūtījumiem. Ar vecāko dēlu, kuņam drīz būs 18 gadu, ir problēmas pat te uz vietas, jo viņa augums ir 1,96 m, tāpēc visas bikses vienmēr ir īsas, bet arī viņš divas reizes saņēma džinsa bikses. Viņš tagad studē universitātē. Arī mazie dabon savu. Vienam 7 gadiņi, otram būs 5. Tiem jau arī tiek daudz. Arī mūsu tētim dažreiz kas trāpas. Tā kā sirsnīgs paldies un pateicība par atsaucību un rūpēm."

Ingūna Grīnšpone no Jelgavas raksta: "Sveiceni no Latvijas! Liels paldies par skaisto sūtījumu no Grīšpūnu ģimenes. Paldies visiem, kas sarūpēja apģērbu, apavus un to visu ar tādu rūpību iesaiņoja. Sevišķi lielu prieku bērniem sagādāja jaunie apavi un brīnumjaukās kleitiņas meitenēm. Agnesei un Artūram ļoti noderēja siltie ziemas zābaki. Šoreiz no apaviem nekas nederēja Anetei un Kristāpam."

"5. decembrī saņēmām Jūsu sūtījuma paku ar bērnu drēbītēm un saldumiem. Esam Jums bezgala pateicīgi par labo sirdi. Drēbītes un saldumi tika atdoti mazajiem bērniem."

Mūsu bērnu nams darbojas jau 5 gadus. Tieši Ziemsvētkos 23. decembrī atzīmēsim 5 gadu jubileju. Mūsu bērnu namā dzīvo 108 bērni, vecumā no 4-20 gadiem. Tie visi ir Liepājas bērni. Patreiz ir 48 meitenes un 60 zēni. Mazie bērni, kuņi vēl neiet skolā, ir 18. Pārējie ir skolas vecuma bērni. 32 bērni ir ar garīgām aizturēm. Viņi mācās Liepājas speciālajā skolā. Te ir bērnu mājas, bet skolā viņi iet dažādās skolās. Kad bērni sasniedz 18-20 gadu vecumu, tie iziet paši savā dzīvē. Viņiem tiek iedots dzīvoklis, iespēju robežās iedodam lietotas mēbeļlites, traukus, gultas veļu. Tikai grūtības ir tās, ka viņi nevar sev atrast darbu. Bērni bērnu namā ir nonākuši dažādu iemeslu dēļ. Tīri bāreņi, kuņiem vecāki ir miruši, ir tikai 5. Pārējie bērni ir dzīvu vecāku bāreņi. Daudziem bērniem to vecākiem ar tiesu ir atņemtas vecāku tiesības, galvenokārt, alkohola dēļ. Ir daudz bērnu, no kuņiem vecāki ir atteikušies, tos pametuši. Bērnu nams mums ir jauns un moderns, tikai trūkst paša galvenā, pēc kā ilgojas bērni, tas ir mātes un tēva mīlestība. Bērni pat Ziemassvētku vecītim ir lūguši, lai tas tiem atsūta tēti vai mammu, vienalga, kādi tie būtu.

Trīs gadus mūs finansēja Latvijas valdība, bet no 1995. gada esam pakļauti Liepājas Domei, kuņa pati ir nabaga. Līdz ar to arī mūsu materiālie apstākļi nav spoži. Pietiek bērnu ēdināšanai, darbinieku algām, bet citu ko atļauties nevaram. Esam pateicīgi par jebkuņu ziedojumu, sevišķi par drēbēm, apaviem. Tie bērniem ātri novalkājas. Jaunas pirkat nepietiek nautiņās. Lielie bērni, sevišķi zēni, tā ilgojas pēc kompjūteru (smadzeņu) spēlēm, mazie pēc rotaļlietām. Cerēsim, ka kādreiz arī Latvijā būs labāki lai-

stiprā, izdalīja līdzatvestās dāvanas, kuņas saņēma I. Strautiņa, H. Šmite, V. Grunde, A. Paegle, J. un B. Metumi, V. Ulmane, A. Gūtmane, L. Greize, S. Zariņa, M. Vernere, J. Ezerosis, J. Birze, E. Vitiņa, E. Reveliņš, G. Strautiņš, K. Čaks, A. Blusanovičs, I. Skrastiņš un skaistu ziedošu puķu podu - māc. R. Caune.

Pensionāru apvienības biedrzine Ilga Strautiņa izsauca un reizē arī apsveica ar kartiņu pasniegšanu decembrī dzimušos biedrus - Helenu Bērziņu 85. dzimšanas dienā, Elmāru Bārdiņu, Rasmu Tomsoni, Mēriju Verneru, Emiliju Vārslavāni, Konstantīnu Čaku, Alisi Grintāli, Albertu Krievu un Broņislavu Kavalieri (lielākā daļa nebija ieradusies). Saimniece S. Zariņa pateicās E. Vārslavānei, L. Greizei, H. Bērziņai un M. Vernerei par ceptām tortēm.

Ilggadīgā darbiniece Veronika Vārslavāne klātesošo vārdā izteica pateicību pensionāru apvienības valdes priekšsēdim Voldemāram Paeglem, kas kopā ar dzīves biedri Ainu raugās par pārtikas sagādi un arvien ir pirmie sarīkojumu zālē, lai visu sakārtotu, un pēdējie, - lai atstātu labā kārtībā. Un tā bija arī šoreiz. Visi pārējie, ieskaitot valdes virus, bija, kā saka leģionāri, piesitūši pēdu. □

Skrastiņu Indulis.

JŪS, BĒRNIŅI, NĀCIET!

Sen pazīstamā kopējā dziesma ievadīja ev.-lut. Trisvieņības draudzes Ziemassvētku pēcpusdienu Latviešu centrā. Šogad mācītāja Rasma Caune, kopā ar Montrealas Latviešu Sestdienas skolas piedalīšanos, bija savijusi skolas bērņus un draudzi kopējā Dieva Ziemassvētku solījumā. Tā arī pirmās dziesmas trīs četrindas dziedāja pieaugušie, pēdējai paliekot skolas bērņu izpildē. Šādi izplānotā Jēzus Kristus piedzimšanas atcerē iesaistījās visa publika kopā ar skolas saimi.

Pirmai dziesmai izskanot, skolas audzinātāji un bērni, ģērbusies svētkiem atbilstošos tērpos, nostājās pie skatuves eglītes gaismā. Pasveša gan likās nākošā dziesma "Ak nāci, nāci, Dievs pie mums". Pēc vidus cēliena liturģijas un dziesmas "Slavēts Dievs visaugstākais" sākās skolnieku un audzinātāju priekšnesums stāstījumu un lasījumu veidā. Tos izpildīja Zinta Mateus, Dāvids Porietis-Bedard, Kaiva Mateus, Inga Vitola, Jānis Vitols, Liene Gaile, Jānis Charbonneau, Ēriks Porietis-Bedard, Selga Vitola, Roberts Klaiše, Ansis Kalniņš, Evita Ozoliņa, Ilze Baumgarde, Maija Gaile, Dāgs Valdmanis-Demandt un Andris Kalniņš.

Pēc kopējas dziesmas "Es skaistu rozīt' zinu" skolas saime pārvietojās uz skatuves, uzveduma (tableau) "Ziemassvētku Evāņģēlijs" izpildei. To ievadīja mācītāja, un kā uzveduma izpildītāji uz skatuves, paredzētā kārtībā, izvietojās Jāzeps un Marija (Jānis Vitols un Selga Vitola), tad gani, kuņiem sekoja košās drānās tērptie eņģeļi. Skolas sagatavotais uzvedums noslēdzās ar kopējo dziesmu "Klusa nakts, svēta nakts". Pēc draudzes lūgšanas un svētišanas un pēdējās dziesmas "Ak tu priecīga" noslēdzās "Dieva Ziemassvētku apsoliņums". Skolnieku priekšnesumiem ar ģitāri palīdzēja Jānis Mateus, Dieva apsoliņuma dziesmas uz klavierēm pavadīja Andrejs Vitols.

Krēsli veikli pārvietojās pie balti klātiem galdiem, kas ātri vien klājās ar Ziemassvētku cepumiem un kafijas traukiem. Kā jau pie Ziemassvētku eglītes pieder, ieradās arī Ziemassvētku vecītis ar varenu dāvanu maisu, kuņā dāvanas atrada vai visi mazie, un arī ne tik mazie, bērņi.

Pēc draudzīgām pārrunām pie baltajiem galdiem un Ziemassvētku vecīša aiziešanas, vēlā pēcpusdienā noslēdzās šī gada ev.-lut. Trisvieņības draudzes un Montrealas Latviešu Sestdienas skolas eglīte/dievkalpojums. Pati gaišā un krāšņā eglīte uz skatuves un skatuves aizmugurē

(uz sienas gleznotais) apsnigušais egļu puduris ar Dāvida zvaigzni palika vieni - gaididami atkal Eglītes pēcpusdienu atgriežoties nākamgad. □

Paliepu Jānis

ZIEMSVĒTKU KONCERTS

Toronto ev.-lut. Sv. Jāņa draudzes vokālais ansamblis koncertēja Montrealā 28. decembrī, Igauņu baznīcā. Diriģente Brigita Alka rūpīgi bija sagatavojusi Ziemassvētku programmu. Klausījamies koņa dziesmas ar latīņu, latviešu, angļu, franču un vācu tekstiem. Starp dziesmām piedalījās arī klausītāji, dziedot vairākas Ziemassvētku dziesmas.

Diriģente prata un spēja izveidot skaistas niances, kā arī stila dažādības. Tā nu paliek atmiņā daudz dziesmu, kas iepriecināja klausītājus.

Viens no garākajiem un sarežģītākajiem darbiem - Johananna Pachelbela "Magnificat" pierādīja dziedātāju spējas polifoniskā skaņdarbā. Skaists aranžējums un izpildījums bija pazīstamai franču melodijai "Il est ne, le divin Enfant".

Jāapbrīno Brigitas Alkas uzņēmība braukt vienu reizi nedēļā no dzīves vietas (Bafalo, N. Y.) uz Toronto, lai apmācītu šo vokālo ansambli (18 dziedātāji). No tiem uz Montrealu atbrauca tikai 13. Tenora trūkuma dēļ viņi bija spiesti atrast citu Montrealā, kuņš spēja ātri atvietot un iemācīties latviešu valodas izrunu un ar vienu mēģinājumu labi nodziedāt koncerta programmu.

Diriģente Brigita Alka ir apdāvināta mūziķe. Mums jau pazīstama ar jauniešu viru ansambli "Straume", ar kuņu pirms gadiem ciemojās Montrealā. Šis bija apbrīnojams ansamblis, kas sastāvēja no labiem dziedātājiem no visas Amerikas. Mēģinājumi un koncerti notika dažādās pilsētās. Diemžēl, ansamblis vairs nepastāv.

Ev.-lut. Sv. Jāņa draudzes vokālais ansamblis pastāvējis jau 20 gadus. Jāvēl, lai diriģentei un dziedātājiem būtu spēks un izturība pastāvēt vēl ilgu laiku.

Tiem, kas bija atnākuši, šis bija mūzikāls un brīnišķīgs Ziemassvētku izskaņas koncerts, kāds sen Montrealā nebija noticis. □

Andris Gūtmanis

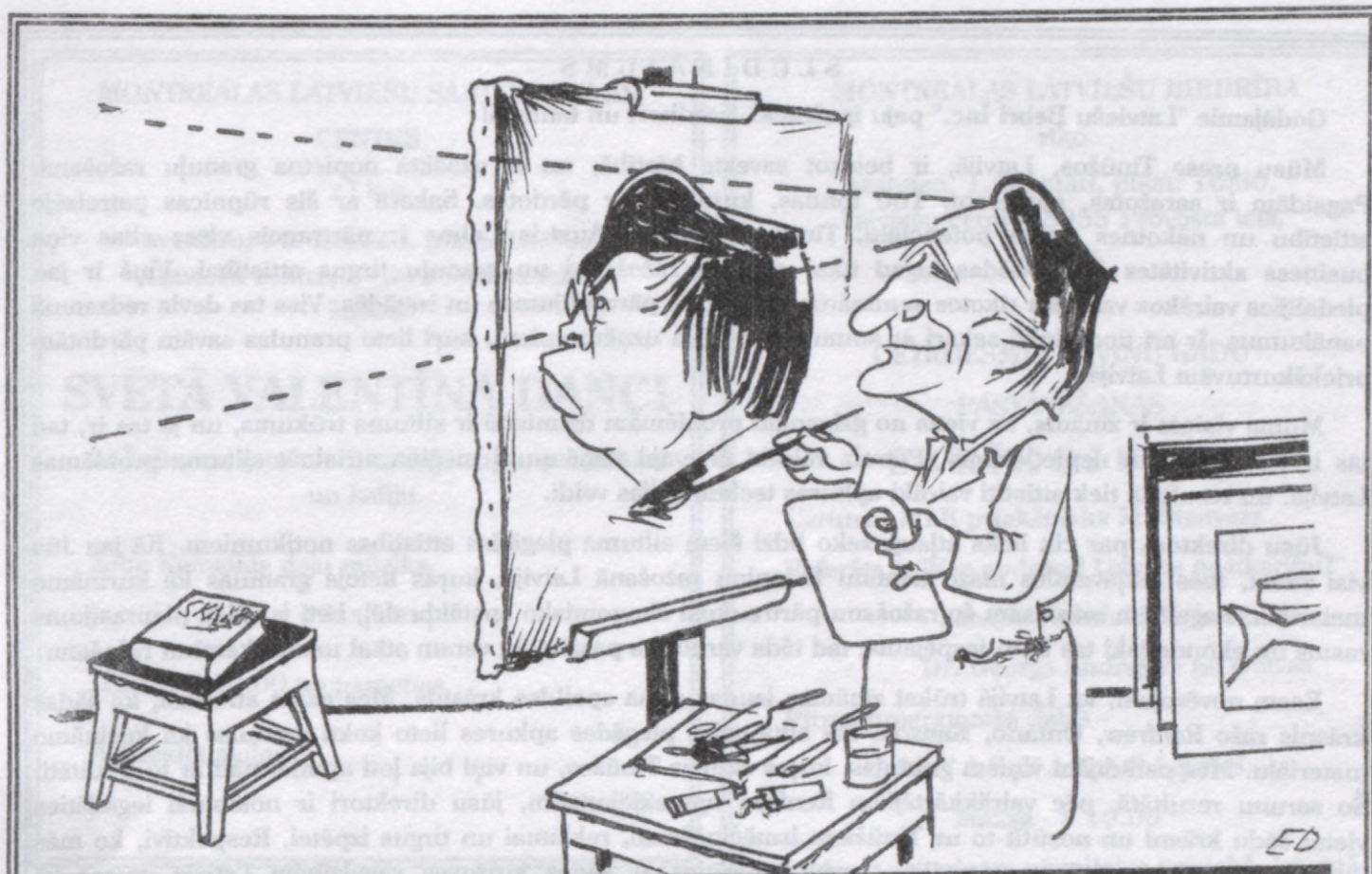
LATVIEŠU ZIEMSVĒTKU MŪZIKA RADIOFONĀ

22. decembra vakara stundā, no plkst. 18:00-19:00, CBC Radio Canada franču radio raidītājs pārraidīja latviešu Ziemassvētku mūziku. Kā noskaidrojies šo raidījumu izkārtojuši Latvijas mūziķi. Žēl tikai, ka viņi to nebija paziņojuši Kanadas latviešiem. Šādu vienreizēju latviešu kultūras sniegumu valsts radio stacijā klausīties ir kaut kas neparasts. Montrealieši par to uzzināja pārraides laikā, kad steidzīgi zvanīja draugiem un paziņām un mudināja citus to klausīties.

Tautas dziesmas dziedāja folkloras ansamblī Ilgi un Grodi, kam izkopts dziedājums, bet 2 Emila Melngaiļa Ziemassvētku dziesmu aranžējumus izpildīja Rīgas radifona koris diriģenta Sigvarda Kļavas vadībā. Gan sniegumā, gan sakārtojumā koncerts deva gaišu Ziemassvētku ieskaņu un bija tuvs latvieša sirdij. Pirms katra dziedājuma dzirdējām paskaidrojumus latviešu un franču mēlēs.

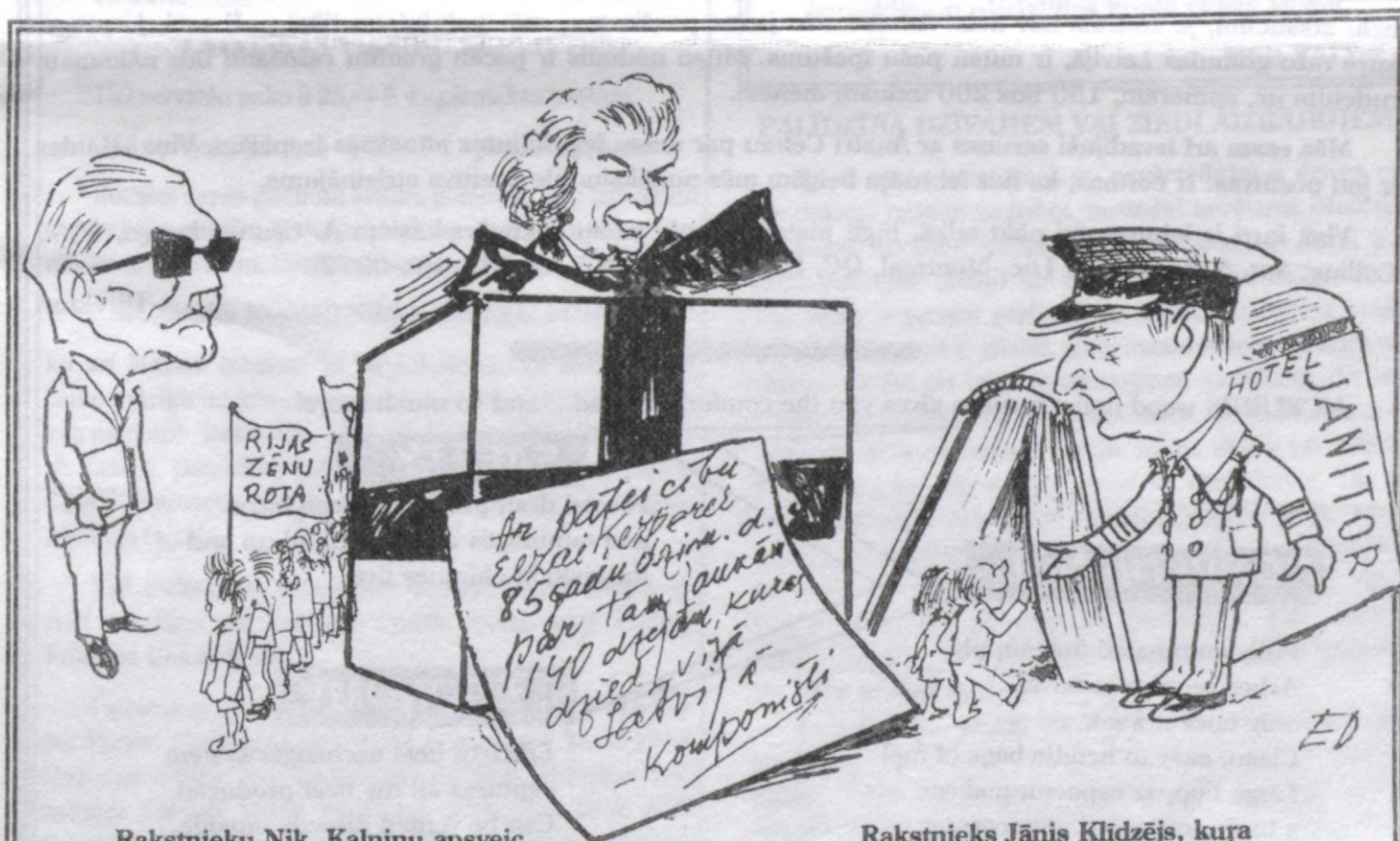
Iepriecināja arī fakts, ka raidījumu deva franči, kas pēdējā laikā bijuši (sevišķi provinces valdības ministri) pavisam neganti pret etniskajām vienībām un pārmetuši tām neiekļaušanos kvebekiešu kultūrā. Cerēsim, ka šis nebūs pēdējais šāds kultūras sniegums. Kā redzam, Latvija var nest latvju kultūru pasaulē un līdz ar to iepriecināt arī mūs. Paldies!

Š.

Pēc atmiņas portretus gleznoja Jānis Tidemanis un Augusts Annus. Sākumā viņam pozēja Kārlis Skalbe, Rīgā. Pēc 60 gadiem viņš pēc atmiņas Skalbes portretu nobeidza Vācijas bēgļu nometnē. Savukārt, mūsu vecākais šaržu meistars pašu Annusu, tāpat kā vecmeistari to darījuši, zīmēja pēc atmiņas, ko MZ lasītāji var aplūkot, kā tas izdevies kopā ar dzejnieku Kārli Skalbi sakarā ar dzejnieka simtgadi.

- Viņš skatījās uz Skalbes dzejoļu grāmatu un telepatiski saņēma Skalbes attēlu. Tie nav brīnumi, bet oriģinālā attēls, kas lemts redzēt nedaudziem.

Rakstnieku Nik. Kalniņu apsveic 85. g. šūpuļsvētkos viņa paša izaudzinātā Zēnu rota.

Rakstnieks Jānis Klīdzējs, kuŗa romānu 'Janitor' 40 turpinājumos nolasīja Rīgas Radio raidījumā, iepazīstinot latviešus ar mūsu pašu emigrantu dzīvi.

♥ Ziemsvētku vakara dievkalpojums, kas notika 24. decembra vakara stundās Sv. Jāņa igauņu baznīcā, liecināja, ka ev.-lut. Trīsvienības draudze sevi apvieno visas paaudzes un spēj meklēt jaunus ceļus, lai būtu dzīvotspējīga. Dievkalpojumā piedalījās daudz bērnu, Svētos rakstus lasīja vidējās un jaunās audzes pārstāvji -

Katrīne Kraule, Roberts Kalniņš un Dāgs Valdmanis-De-mandt. Draudzes māc. R. Caune pati dziedāja līdz šim gadījumam izveidotā 9 dziedātāju ansambli (dirigenta A. Gūtmaņa vadībā), kas dievlūdžējus iepriecināja ar vairākām svētku dziesmām teicamā un iejūtīgā izpildījumā. Tā bija gaiša Ziemsvētku ieskaņa Montrealā. Š.

SLUDINĀJUMS

Godājamie "Latviešu Bebri Inc." paju īpašnieki, kreditori un tautieši!

Mūsu prese Tinūžos, Latvijā, ir beidzot savesta kārtībā, un ir uzsākta nopietna granuļu ražošana. Pagaidām ir saražotas, apmēram, 100 tonnas, kuņas arī ir pārdotas. Sakarā ar šīs rūpnīcas patreizējo attīstību un nākotnes tirgus potenciālu, Tinūžu īpašnieks Austris Celms ir pārtraucis visas citas viņa business aktivitātes un nododas tagad tikai granuļu ražošanai un granuļu tirgus attīstībai. Viņš ir jau piedalījies vairākos valdības rīkotos semināros, televīzijas pārraidījumos un izstādēs. Viss tas devis redzamus panākumus. Ir arī nodibināti sakari ar somu un zviedru uzņēmumiem, kuņi lieto pranulas savām pārdotām priekšskurtuvēm Latvijā.

Mums visiem ir zināms, ka viena no galvenām problēmām dzimtenē ir siltuma trūkums, un ja tas ir, tad tas ir ļoti dārgs un nepietiekams. Patreiz vairāki ārzemju uzņēmumi mēģina atrisināt siltuma problēmas Latvijā, un rezultātā tiek attīstīti vairāki apkures tehnoloģijas veidi.

Jūsu direktori, par cik laiks atļauj, seko līdz šiem siltuma piegādes attīstības notikumiem. Kā jau Jūs visi ziniet, mēs iekļāvamies mazo kamīnu krāsnīņu ražošanā Latvijā, kuņas lietoja granulas kā kurināmo materiālu. Pagaidām mēs esam šo ražošanu pārtraukuši ekonomisko apstākļu dēļ, bet, ja vēlāk pieprasījums rastos un ekonomiski tas būtu iespējams, tad tāda varbūtība pastāv, ka varam atkal uzsākt kamīnu ražošanu.

Esam novērojuši, ka Latvijā trūkst zināmas jaudas gaisa apsildes krāsnis. Mēs esam atraduši, ka šādas krāsnis ražo Renfrew, Ontario, Kanadā. Šīs siltā gaisa piegādes apkures lieto koku granulas kā kurināmo materiālu. Mēs parādījām viņiem granulas, kuņas ražotas Tinūžos, un viņi bija ļoti apmierināti ar to kvalitāti. Šo sarunu rezultātā, pēc vairākkārtējiem Renfrew apmeklējumiem, jūsu direktori ir nolēmuši iegādāties vienu šādu krāsni un nosūtīt to uz Tinūžiem izmēģināšanai, reklāmai un tirgus izpētei. Respektīvi, ko mēs mēģinām ar šādu sūtījumu paveikt - tuvāk iepazīties ar šādas kurtuves vajadzībām Latvijā, kuņas kā kurināmo materiālu lieto koka granulas, un vienlaicīgi piepalīdzam atrisināt zināma tipa siltuma piegādes problēmas. Ja eventuāli pieprasījums šādām krāsnīm būtu pietiekoši liels, tad varbūt vēlāk varētu skatīties uz to ražošanu Latvijā.

Lai visu to paveiktu, mums ir nepieciešams mazs kapitāls. Pagaidām mums ir vajadzīgi \$ 10.000.00. Mēs griezāties pie patreizējiem paju īpašniekiem, kā arī pie pārējiem tautiešiem, kuņi būtu ieinteresēti nākt talkā, lai turpinātu attīstīt rūpnīcu, kas nodarbojas ar siltuma piegādes problēmu atrisināšanu dzimtenē. Ja nebūs pietiekoši liela atsaucība, tad šo ideju nodos privātam pasākumam. Tomēr direktori cer uz pietiekoši lielu atsaucību, jo summa nav liela. Atbalstot šo jauno pasākumu, mēs palīdzēsim tikai paši sevi, jo prese, kuņa ražo granulas Latvijā, ir mūsu pašu īpašums. Mūsu nodoms ir pacelt granulu ražošanu līdz nākamam rudenim uz, apmēram, 150 līdz 200 tonnām mēnesī.

Mēs esam arī ievadijuši sarunas ar Austri Celmu par mūsu ieguldījuma atmaksas iespējām. Viņa atbildes ir ļoti pozitīvas. Ir cerības, ka līdz februāra beigām mēs nonāksim pie pozitīva atrisinājuma.

Visi, kuņi ir ieinteresēti nākt talkā, lūgti pieteikties pie mūsu sekretāra-kasiera A. Caunes kunga, 6565 Collins, Apt. 511, Cote St. Luc, Montreal, QC, Canada H4W 3H3, tel. 514-484-0272.

Direktori

@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@

A CELSIUS wood pellet furnace gives you the comfort of wood... and so much more!

CONVENIENCE

Fully automated fuel supply
Ashes require removal only once a week
Clean, easy to handle bags of fuel
Large hopper capacity makes a back-up system unnecessary

SAFETY

Forced draft produces clean burn and minimizes creosote build-up and the risk of chimney fire

ECONOMY

Efficient heat exchanger system captures all the heat produced
Can be vented directly outside, no chimney required
Fuel cost comparable to wood
Timer or thermostat control

SPECIFICATIONS:

BTU/HR Output	up to 130,000	Efficiency	80%	Circ. Blower	G10 Direct Drive
Motor	1/3 HP - 3 speed	Auger Drive	1/20 HP	Comb. Blower	1/30 HP
Stoker Timer	Intermatic	Filter Size	20" x 20"	Firebox	3/16" Steel
Heat Exchanger	2" Steel Tubes	Door	Baffled Steel	Firepot	Cast Iron
Height	48"	Width	47"	Depth	46"
Flue Size	6"				

MONTREALAS LATVIEŠU SABIEDRISKAIS

CENTRS

r i k o

svētdien, 16. februārī, plkst. 18:00,
Latviešu centrā, 3955 Provosta ielā,
Lašīnā

SVĒTĀ VALENTĪNA Danci

ar Laimoņa gatavoto frikadeļu zupu, pankūkām
un kafiju.

John Remeikis deju mūzika.

Pilns bārs.

IEEJA: \$ 10.00 no personas.

Apmeklēt aicina

Rikotāji

LATVIEŠU JAUNATNES DZIESMU SVĒTKU PADOME

291 Lorraine Dr., Baie d'Urfe,
Quebec, Canada H9X 2R2

☎ 514-457-9832; fakss 514-457-3496

Piedāvā:

LATVISKAS VIESĪBU SERVJETES

150 servješu paka \$ 25.- + \$ 4.- piemaksa pastam.

2-18 servješu paciņas - \$ 6.- + \$ 2.- piemaksa pastam.

Rotājiēt savus godu un svētku galdus ar šīm latviskām
servjetēm, veidojiet īpašu gaisotni un sagādājiēt pārsteigu-
mu saviem viesiem. Ienākums iet par labu

MŪZIKAS NOMETNES LABVĒĻU FONDAM,

ko arī lūdzam atbalstīt ar ziedojumiem, lai nodrošinātu
jauno mūziķu un lektoru piedalīšanos nākamajā (6.) Mūzi-
kas nometnē, kas notiks 1998. gadā, no 8.-18. jūlijam, Og-
rē, Latvijā. Daudziem dalībniekiem būs vajadzīgas stipen-
dijas. Lai nometne varētu notikt sekmīgi, līdzekļi tai jāsa-
gādā jau tagad.

Visi maksājumi adresējami uz augšminēto adresi un
čeki rakstāmi uz **Latvian Youth Song and Dance
Festival Council** vārda.

Pateicamies par Jūsu uzmanību un līdzšinējo atsauci-
bu. Varam ziņot, ka iepriekšējam aicinājumam jau ir bijuši
atsaucīgi labvēļi. Trīs anonimas ziedotājas **Mūzikas no-
metnei Latvijā 1998 gadā** jau atvēlējušas kopā ASV
\$ 4.050.00. Sirsnīgs paldies! Ceram, ka viņām būs sekotā-
ji/jas, jo vajadzība ir liela - iztrūkst vēl ap ASV \$ 20.000.-

PADOME

1997. gada 5. aprīlī, plkst. 17:00, Latviešu cent-
rā, notiks Montrealas Latviešu Biedrības gadskārtējais
Aprīļa joks sarīkojums par labu MLB Ziņotājam. Pare-
dzēta jauna programma. Par to varēsim ziņot turpmākajos
MLB Ziņotāja numuros. Gatavojaties un nāciet ar saviem
ieteikumiem, lai tas varētu labi izdoties un būtu apmek-
lētājiem par prieku.

MLB Ziņotājs, 1997. gada janvāris

MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBA

rīko

sestdien, 1. februārī, plkst. 16:30,
Latviešu centrā, 3955 Provosta ielā,
Lašīnā,

savu

CETRDESMIT DEVIŅU GADU

PASTĀVĒŠANAS

SARĪKOJUMU.

Uzruna - MLB priekšnieks M. Štauvērs

Referāts - "Kas apdraud Latvijas neatkarību?"

- Latvijas vēstnieks Kanadā

Dr. Georgs Andrejevs no Otavas

Pirms programmas daļas -

SILTAS VAKARIŅAS

Maksa - \$ 10.00

Lūdzam vakariņām pieteikties iepriekš, lai zinā-
tu, cik mums to aptuveni ir jāgatavo, pie -

Anitas Porietes-Bedard, ☎ 697-6624 vai

Dagmāras Ziedīņas, ☎ 694-2817 vai

pa faksu - 457-3496

IEEJA: pret labprātīgiem ziedojumiem.

Apmeklēt un piedalīties kuplā skaitā aicina

MLB VALDE

PALĪDZĪBA DZĪVAJIEM VAI ZIEDI AIZGĀJĒJIEM?

Bieži savos nezināmos un nepārredzamos dzīves ce-
ļos tiekam, pašiem negribot, nostādīti nevēlamā situācijā,
no kuŗas nevaram izbēgt, vai to aizmirst, un kuŗai ļoti
grūti sameklēt atbildi un sirdi pieņemamu izšķiršanos.
Tur prāts ir parasti pretrunā ar jūtām, tur apziņa prasa
pēc darbības un tur atbildi, pieņemamu abiem - prātam un
jūtām - nedod arī bieži neiztulkojamā sirdsbalss. Tā vēl
vienmēr neatbildēts paliek jautājums, ko došu līdzī savam
mūža vai dzīves draugam, tēvam, mātei, dēlam vai meitai,
tiem aizejot pa ceļiem, kas neved uz atgriešanos. Tas ir
laiks, kad kāda neparasta smeldze iezogas sirdi, kāda
neizsakāma vēlēšanās atdot aizgājējam to, ko nespējam
dot vai arī negribējam tad, kad viņš bija vēl mūsu vidū.
Tas ir laiks, kad jūtamies kā parādnieki, kad mostas
netieša apziņa vai vēlēšanās savu parādu dzēst, izlīdzināt,
bet kā lai to izdarām?

Ko varam un spējam darīt šodien, lai izlīdzinātu kopē-
jos dzīves ceļus, lai sirds spētu atbrīvoties no parādnieka
sajūtas. Šķiet, ka pašam aizgājējam, vēl esot šajā saulē,
neizsakot savu pēdējo vēlēšanos, palicēji tiek atstāti diez-
gan nevēlamās pozīcijās, neziņā un šaubās. Izšķiršanās
laiks ir īss, tas negaida. Šķiet, ka visierastākā un vis-
vieglāk atrodamā atbilde slēpjas ziedu klēpī, vēlēšanās ie-
tīt aizgājēju ziedos, kā, varbūt, nepierādītas mīlestības ap-
liecinājumam vēl dzīvam esot, cerībā, bet ne pārliecībā, ka
klūdu, kādu pielaidām savos šīs zemes mūža gados, esam
izlabojuši. Līdzīgi vistuvākiem palicējiem rīkojās arī tālā-
kie piederīgie, draugi un paziņas, paliekot cerībās, ka ar
zieda vai vaiņaga nolikšanu viss ir izlīdzināts un viss tiek
piedots, jo ko gan citu labāku mēs varam darīt? Ierastais
ceļš tika mīts, ziedi, ziedi, ziedi aplāja viņa zemei vai

liesmām atdotās miesas. Rozes, rozes, rozes, tās tikai isu bridī zied, un tā līdzī to smaržai pa krematorijas skursteni izkūp arī simtiem vērtīgu un citādi labi un apzinīgi izlie-tojami dolāri. Cik daudz gan mēs būtu pabarojuši, aprū-pējuši un dziedinājuši trūkumā, badā un slimībās esošos mūsu vēl šodien dzīvos tautas locekļus dzimtenē?

Kur atrast atbildi, kā rīkoties un ko darīt, kas būtu tas istais un pareizais ceļš. Atbildi dod mums Kristus vārdi Bēbelē, kuŗus gan, diemžēl, nevaru citēt tieši, ka Viņš tos teicis, bet tikai saturā: "Neturiet rūpi par mirušajiem, tie paši sevi aprūpēs, bet domājat un gādājat par dzīvajiem!" Mūsu tautas agrāko laiku dzejnieks Juris Neikens dod citādu pamācību:

"Milē, kamēr milēt spēj,

Milē, kamēr laiks ir vēl;

Tas bridis nāks, tas bridis nāks,

Kur tev pie kapa būs tā žēl."

DV Montrealas nodaļas valde izsaka dziļu pateicību un sirsnīgu līdzjūtību Elzai Ķīvitei un Maigai Začai par viņu mīlo mūža draugu un dzīves ceļu līdzgājēju - Jāņa Ķīviša un Jāzepa Zača aiziešanu otrajā saulē un pateicas par abu novēlējumiem ziedu vietā saņemtos līdzekļus izlietot trūkcietējiem un viņu atbalstam dzimtenē. Ziņojam, ka līdz šim katrā gadījumā ienākuši ziedojumi pāri par \$ 1000.-. Tie arī tiks izlietoti pēc Elzas un Maigas norādījumiem. □

Skrastiņu Indulis

MLB ZIŅAS:

Kopējā Ziemsvētku un Jaungada apsveikumā ga-dījušies pāris misekļi, par kuŗiem ļoti atvainoja-mies. Izlaisti ir šādi apsveicēji:

IKAUNIEKS, Vera, Kingstona, Ontario

THOMPSON, Kristaps un Laris

PATEICĪBAS

Pankūku brokastīs, kas notika 29. septembrī, Latviešu centrā, darbojās un izpalīdzēja (alfabetiskā kārtībā): Valda Bērzone, Arvids Bērzonis, Olga Birze, Jānis Birze, Roberts Klaiše, Ilze Kraulis, Renda Lasdin, Marga Lūsis, Uldis Lūsis, Inese Ortmane, Velta Ozola, Anita Poriete-Bedard, Dāvids Porietis-Bedard, Steven Thompson un Dagmāra Ziediņa.

Viņiem visiem un apmeklētājiem sirsnīgs paldies!

Gadskārtējā Mājas cepumu tirdziņā bija daudz pa-līgu un darbinieku: Vera Audere, Jolita Baumgart, Astra Bērziņa, Valda Bērzone, Jānis Birze, Jānis Blusonovičs, Elga Čops, Censis Dambergs, Betty un Serge Dreimaņi, Vaira un Imants Freibergi, Anna Fromholds, Alise Grīntā-le, Velta Gūtmane, Valerija Horka, Ausma Huns, Inta Huns, Anda Kajaka, Ņina Kajaka, Mirdza Kalace, Maira Kaniņa, Astra Klaiše, Roberts Klaiše, Katrine Kraule, An-na Kreipāns, Renda Lasdin, Anita Lasis-Charbonneau, Inā-ra Leimane, France Lemieux-Huns, Daina Lukstiņa, Gita Lukstiņa, Marga un Uldis Lūši, Inese Ortmane, Kristine Ortmane-Thompson, Velta Ozola, Patricia Palejs, Ināra Palieps, Pointe Claire Amateur Soccer Association, Lilija un Fridberts Porieši, Anita Poriete-Bedard, Dāvids Porie-tis-Bedard, Nora Saletes, Malda Skaistkalns, Helēna Šmits, Anna Skujiņa, Lidija Stadiņa, Mārtiņš Štauers, Mā-rite Steprāns, Ausma Tane, Eģina Tauriņš-Nicholson, Helgi Lī Tene-Šena, Tene-Šena kundze, Silvija Tomsone, Renāte Trusis, Vilma Ulmane, Ausma Valtēre, Mērija Vik-mane, Zinaida un Oskars Vindedži, Lidija Zariņa, Dagmā-ra Ziediņa.

Pavisam kopā 64 darbinieki un labvēļi. Tā ir liela un darbīga saime, kuŗas vidū ir arī kingstonieši un otavieši.

Sarīkojumā iegriezās ap 400 vietējo Lašinas iedzīvotā-ju, kas ar to iepazīnušies iepriekšējos gados un atzīmējuši savos kalendāros, kā atbalstāmu un apmeklējamu. Piezi-mējams, ka to liela daļa devās pamieļoties pie pusdienu un kūku galda.

Ļoti nozīmīgs ir mājas cepumu gatavotāju darbs. Šo-gad galds tika izpārdots. Pirāgi un piparkūkas aizgāja pir-majās 45 minūtēs! It sevišķi tās iecienījuši kanadieši.

Esam ļoti pateicīgi visām cepējām, lietisko priekšme-tu tirgotājiem, darbiniekiem un ikvienam apmeklētājam. Bez Jums šīs biedrībai tik nozīmīgais sarīkojums, ar ko ie-ejam vietējā sabiedrībā, nav domājams. Nav šaubu, ka darbs ir liels. Bet tas atmaksājas daudzējādās ziņās.

Valde

MLB Ziņotāja tehnisko izdevumu segšanai zie-dojuši (laikā no 1996. g. 24. aprīļa līdz 23. de-cembrim):

Livija Meistere, Vinipegā, Manitobā, \$ 20.-, J. Ja-kāns, Toronto, Ontario, \$ 25.-, Zigfrīds Zadvinskis, MD, Grandrapidos, Mičiganā, ASV, \$ 12.63, Elmārs Bārdiņš \$ 10.-, Ērika Vitoliņa, Indianapolē, Indianā, ASV, \$ 8.93, Lidija Zaliņķevics \$ 25.-, Vincents Dindzāns, MD, Viskonsinā, ASV, \$ 88.95, A. Dzirne, Deitonā, Ohio, ASV, \$ 8.90, Lidija Grīns, Mississaugā, Ontario, \$ 10.00, Mirdza Moks, Cudahy, Viskonsina, ASV, \$ 8.75, Alberts Ozols, Sirakūzās, NY, ASV, \$ 17.03, Ādolfs Sprūdžs, Čikāgā, Ilinojā, ASV, \$ 8.89, N. Kazdan, MD, \$ 15.00, Marija Tūters \$ 250.-, L. Koppels, Glou-cester, Ontario, \$ 5.00, Mirdza Lejiņa, Limingtonā, On-tario, \$ 25.-, V. Kākulis, Bayside, Viskonsinā, ASV, \$ 13.93, V. Dauksts, Toronto, Ontario, \$ 10.00, S. Oboruns \$ 10.-, K. Znotiņš, London, Ontario \$ 10.00, Lilija un Fridberts Porieši, Kingstonā, Ontario, \$ 20.-, Lidija Stadiņa \$ 5.-, Aina Kabulis \$ 15.-, Milda Muzi-kants \$ 25.-, Velta Dindone, Indianapolē, Indianā, ASV, \$ 8.17, Ārijs R. Liepiņš, Linkolnā, Nebraskā, ASV, \$ 39.22, Arvids Lidacis, Springfildā, Ohaijo, ASV, \$ 9.80, Juris Silenieks, Pitsburgā, Pensilvānijā, ASV, \$ 11.76, Jānis Liepkalns, Mineapolē, Minnesotā, ASV, \$ 8.17, Alfrēds Rimša, San Marcos, Kalifornijā, ASV, \$ 16.34, E. Āboliņa \$ 20.-, Arvids Krauklis, Rīgā, Latvijā, \$ 15.-, Edvins Poruks \$ 30.-, Elvira Ķivite \$ 10.-, Jānis Lazda, Asbestos, Kvebekā, \$ 40.-, Imants Frišmanis \$ 62.50, Maiga Kalniņa \$ 5.-, Dace un Gun-dārs Aperāni, Bedfordā, NY, ASV, \$ 13.12, Maija Ik-strums, Mercer Island, Vašingtonā, ASV, \$ 11.48, An-drejs Štauers, Mercer Island, Vašingtonā, ASV, \$ 16.40, Gunārs Bušs, Islingtonā, Ontario, \$ 10.-, A. un C. Kļaviņi, North York, Ontario, \$ 10.-, Kristine Ortma-ne \$ 10.-, Lidija Rudzāte \$ 10.-, Mārtiņš Sala \$ 5.-, Jānis Šops, Orleanā, Ontario, \$ 25.-, Helēna Bērziņa \$ 15.-, Imants Klaiše \$ 5.-, Eriks Krūze \$ 10.-, Vaivads Velta, Preskotā, Ontario, \$ 5.-, Alfrēds Vanags, Pikerin-gā, Ontario, \$ 15.-, Oļģerts Kutcers, Jamaica Plain, Ma-sačusetā, ASV, \$ 40.-, Jānis Graudiņš \$ 30.-, Apolonija Jurāns, Toronto, Ontario, \$ 10.-, Juris Kalacis \$ 25.-, A. Ķipēns \$ 10.-, Katrīna Mateus \$ 15.-, K. Lapiņa, Hamil-tonā, Ontario, \$ 5.-, Dzintars Miglons \$ 15.-, Ausma Huns \$ 35.-, Dr. I. Schwartz, Cleveland Heights, Ohaijo, ASV, \$ 20.-, V. Zirnis, Rokfordā, Mičiganā, ASV, \$ 38.71, J. Smelters \$ 20.-, T. Johanson, Knowlton, Kvebekā, \$ 25.-, Millers Armins, Otavā, Ontario, \$ 25.-, A. Apinis, Brambijā, Kvebekā, \$ 15.-.

Pavisam kopā no 70 lasītājiem \$ 1.422.66. Par pārējiem ziedojumiem spiestuvei un biedrībai nākamreiz. Paldies visiem atsaucīgiem devējiem! Bez Jūsu devuma mēs iztikt nevarētu.

Redakcija

SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀDIS

Biežāk lietoto Sv. Jāņa igauņu baznīca, kur notiek dievkalpojumi, 4345 Marciel ielā.
Ev.-lut. Trīsvienības draudzes nams - 3438 Rosedale Avenue, tālrunis 489-3224
telpu adreses: Montrealas latviešu sabiedriskais centrs - 3955 Provost ielā, Lašīnā, tālrunis 634-4082

15. janvārī, plkst. 16:00, Latviešu centrā, Akciju sabiedrības "Bebri" **kārtējā sanāksme** (2. janvārī sanāksme nenotika).
16. janvārī, plkst. 11:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības **video lentas izrāde**.
plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības **kārtējā sanāksme**.
19. janvārī, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Jēzus Sv. Sirds kapličā, 426 Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes **kārtējais dievkalpojums**.
19. janvārī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **kārtējais dievkalpojums**.
26. janvārī, plkst. 11:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **Ģimenes dievkalpojums ar dievgaldu**. **Pēc tam ziemas prieki** draudzes namā. Nodarbibas bērniem, kafija pieaugušiem.

1. februārī, plkst. 16:30, Latviešu centrā, Montrealas Latviešu Biedrības **49 gadu pastāvēšanas svētki** ar vakariņām un īpašu programmas daļu. Ar referātu piedalās Latvijas vēstnieks Kanadā Dr. G. Andrejevs. Skatiet paziņojumu **25. lpp.!**
2. februārī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **kārtējais dievkalpojums**.
9. februārī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **Ģimenes dievkalpojums ar dievgaldu**. Sekos nodarbības bērniem un kafija pieaugušiem.
12. februārī, plkst. 18:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **Pelnu trešdienas dievkalpojums ar dievgaldu**. Ciešanu laika sākums.
13. februārī, plkst. 11:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības **video lentas izrāde**.
plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības **kārtējā sanāksme**.
16. februārī, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Jēzus Sv. Sirds kapličā, 426 Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes **kārtējais dievkalpojums**.
16. februārī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **kārtējais dievkalpojums**.
plkst. 14:30, turpat, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **pilnsapulce**.
23. februārī, plkst. 11:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **kārtējais dievkalpojums**.

5. martā, plkst. 16:00, Latviešu centrā, Akciju sabiedrības "Bebri" **kārtējā sanāksme**.
16. martā, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Jēzus Sv. Sirds kapličā, 426 Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes **kārtējais dievkalpojums**.

5. aprīlī, plkst. 17:00, Latviešu centrā, Montrealas Latviešu Biedrības gadskārtējais **Aprīļa joks sarīkojums** par labu MLB Ziņotājam. Gatavojaties! Plašāka informācija turpmākajos MLB Ziņotāja numuros.

MLB Z 1997 I 1.000 e

Vēršam Jūsu uzmanību uz faktu, ka nevaram garantēt absolūtu SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀŽA pareizību. Neskaidrību gadījumos aicinām sazināties ar pasākumu organizētājiem. Pavaicāji!

Šo MLB Ziņotāja numuru izdalām lasītājiem uz rokas no 4.-6. janvārim. Pārējos eksemplārus nododam Kanadas pastā 7. janvārī.

Redakcija

● **MLB ZIŅOTĀJA redakcijai tagad ir savs FAKSA numurs - 514-457-3496**

MLB ZIŅOTĀJA administratorei un MLB kasierei A. Porietei-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Que, Canada H9R 2X5, ☎514-697-6624

Ar šo nosūtu MLB Ziņotāja abonementa samaksu par _____ gadu/iem (\$ 35.00 vai \$ 30.00)	\$ _____
Gaisa pasta piemaksu (ASV \$ 6.-, citos kontinentos \$ 20.-).....	\$ _____
Ziedoju tehnisko izdevumu segšanai	\$ _____
Ziedoju spiestuves uzlabošanai, mašīnu remontiem.....	\$ _____
Dāvinu MLB Ziņotāju	\$ _____
LNAK dalības maksu (maksājot caur MLB \$ 10.-).....	\$ _____
MLB biedru maksu par 1996./7. darbības gadu (\$ 15.-)	\$ _____
Ziedojumu Montrealas latviešu biedrībai	\$ _____
Ziedojums Kopējam svētku sveicienam	\$ _____
Čeki rakstāmi uz Montreal Latvian Society vārda	Kopā \$ _____

(Maksātāja vārds, uzvārds, adrese, pasta koda, tālruna numurs) (paraksts)

MLB Ziņotājs, 1997. gada janvāris

SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀDIS 27

0312017033

**Goliger's
Travel**
SINCE 1955

Kravis Travel Services Ltd.

- Ceļojumi uz Latviju
vīzas, lidojumi,
auto īre un viesnīcas
- Jūsu ciemiņiem no Latvijas
kārtotam lidojumus
- Ekskursijas pa Latviju
sadarbībā ar Latvia Tours

Jūsu pārstāvis Jānis Kravis
(416) 924-6328

Cumberland Court,
99 Yorkville Ave.
Toronto, Ont. M5R 3K5
Fax (416) 924-5954

 LATVIA TOURS
Kanādas un Amērikas pārstāvji

1-800-268-7442

Kreitusi augšējā plauktā. Ed. Keiša šaržs.

COLLINS CLARKE
MACGILLIVRAY
WHITE

Funeral Directors

▪ 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office
514 - 483-1870

FLOWERS
by
Laryanna

MAX-IMMO
Courtier en Immeubles

MLS

Uldis Lusis, B. A.
Agent immobilier
514-488 7615

PAKALPOJUMI
nekustāmo īpašumu tirdzniecībā.
Zvaniet! - Tel. 514-488-7615

MLB ZIŅOTĀJS / ISSN 0227-2433

FAKSA NUMURS 514-457-3496

IZDEVĒJA: Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832

REDAKTORS: Mārtiņš Štauers, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832

ADMINISTRĀTORE: Anita Poriete-Bedard, 113 Highgate Avenue, Pointe Claire, Quebec, Canada H9R 2X5

EKSPEDĪCIJA: Velta Ozols. DARBINIEKI: Elmārs Bārdiņš, Jānis Birze, Konstantīns Čaks, Imants Freibergs, Anna Kreipāne, Marga Lūsis, Uldis Lūsis, Valdis Ozols, Aina Paegle, Voldemārs Paegle, Anna Skujiņa, Vilma Ulmane un daudzi citi.

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 35.00 gadā, MLB biedriem, pensionāriem un kaŗa invalīdiem - \$ 30.00 gadā, gaisa pasta piemaksa uz ASV - \$ 6.00, uz citiem kontinentiem \$ 20.00 gadā; atsevišķas burtnīcas maksa - pret \$ 3.00 ziedojumu. PAZIŅOJUMU LAPPUŠU SLEJU MAKSA: mazākais paziņojums \$ 20.00, 1/4 lpp. - \$ 30.00, 1/3 lpp. - \$ 35.00, pilna lpp. - \$ 65.00; paziņojumu sagatavošanas izdevumi - \$ 20.00; Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda.

MLB ZIŅOTĀJS iznāk ik mēneša sākumā. Vasaras mēnešos vai neparedzētos gadījumos iespējams dubultnumurs. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododami redakcijā līdz ik mēneša 15. datumam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakcija var rakstus isināt. Raksti un vispārējas ziņas nepauz ne MLB valdes, nedz redakcijas, nedz tās darbinieku ieskatus iztīrītajos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod vārds un uzvārds, pilna adrese, telefona numurs un jāparakstās. Redakcija iesūtītos materiālus neuzglabā un nesūta atpakaļ. Anonīmus rakstus neievēro.

MONTREAL LATVIAN SOCIETY
ASSOCIATION LETTONE DE MONTREAL

JANUARY 1997 JANVIER

MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS
BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS

Envoyé par la Association Lettone de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfe, Qué., Canada H9X 2R2. ☎ 514-457-9832